

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică)

În temeiul art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, al art. 9 alin. (1) lit. c) și art. 23³ alin. (1)-(3) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309-320, art. 476), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 676/2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 235-239, art. 813), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1.1. pe tot parcursul textului, cuvintele „societate comercială” se substituie cu cuvintele „persoană juridică”, la forma gramaticală corespunzătoare;

1.2. punctul 3 se completează noțiunea „grup de clădiri” cu următorul cuprins:

„*grup de clădiri* – ansamblu format din două sau mai multe clădiri amplasate pe același teren sau pe terenuri învecinate, care dispun de infrastructura tehnico-edilitară comună și/sau au destinație funcțională unitară ori complementară și care pot fi evaluate din punct de vedere energetic atât individual, cât și în ansamblu”;

1.3. punctul 6 va avea următorul cuprins:

„6. Se supun procedurii de calificare și înregistrare în Registrul electronic auditorii energetici persoane fizice, iar serviciile de efectuare a auditului energetic se prestează în conformitate cu prevederile art. 20 alin. (2) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.”;

1.4. la punctul 7, subpunctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) are studii superioare de profil energetic și/sau tehnic, specifice categoriei pentru care se solicită calificarea și întrunește cerințele minime stabilite față de acestea, absolvite nu mai mult de cinci ani de la data solicitării calificării. În cazul în care studiile superioare menționate au o vechime mai mare de cinci ani de la data solicitării calificării sau programul de studii absolvite nu întrunește pe deplin cerințele minime față de categoria solicitată, solicitantul este obligat să prezinte suplimentar un certificat de formare/perfecționare. Certificatul trebuie să fie specific categoriei solicitate, eliberat de o instituție acreditată sau de Centru și să aibă o vechime de cel mult doi ani;”;

1.5. punctul 24² va avea următorul cuprins:

„24². În cazul în care, în termenele prevăzute la pct. 24¹ sau la pct. 66, auditorul energetic nu a înlăturat neconformitățile identificate, Centrul suspendă înregistrarea în Registrul electronic al auditorilor energetici, cu indicarea în cadrul acestuia a mențiunii „suspendat”, motivul suspendării și numărul ordinului directorului Centrului în baza căruia a fost efectuată suspendarea. Centrul informează auditorul energetic cu privire la suspendarea din Registru, cu indicarea motivelor suspendării și a termenului pentru soluționarea acestora.”;

1.6. punctul 24⁵ se completează cu cuvintele „de la data emiterii ordinului de suspendare al directorului Centrului”;

1.7. punctul 48 va avea următorul cuprins:

„48. Efectuarea auditului energetic este obligatorie în cazurile prevăzute de art. 19 alin. (3) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.”;

1.8. la punctul 64 subpunctul 2), textul „a Ghidului auditorilor energetici,” se exclude.

2. Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1064/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 502-504, art. 1245), se modifică după cum urmează:

2.1. pe tot parcursul textului, cuvintele „instituție publică de suport”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă”, la forma gramaticală corespunzătoare, iar cuvintele „realizarea măsurilor de eficiență energetică”, – cu cuvintele „implementarea măsurilor de eficiență energetică”;

2.2. la punctul 5:

2.2.1. subpunctul 3) se abrogă;

2.2.2. la subpunctul 4), cuvintele „fiecare parte obligată” se substituie cu cuvintele „părțile obligate”;

2.2.3. la subpunctul 8), cuvintele „fiecare parte obligată” se substituie cu cuvintele „părțile obligate”;

2.3. punctul 14 va avea următorul cuprins:

„14. Potrivit datelor prezentate în cadrul proiectului Strategiei sectoriale pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung pentru perioada 2025-2050, potențialul de reducere a consumului final de energie în clădirile rezidențiale și cele nerezidențiale este de aproximativ 40,8%, în cazul aplicării pachetelor de măsuri aferente scenariilor de renovare prezentate în punctul 111, tabelele nr. 14 și 15 din Strategia sectorială pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung pentru perioada 2025-2050. Necesarul de investiții pentru scenariile de renovare a circa 75% din fondul clădirilor rezidențiale este estimat la 35,9 miliarde de euro, în medie, cu perioade simple de recuperare a investițiilor de la 12 ani (pentru blocurile locative conectate la sisteme de alimentare centralizată cu energie termică) până la 154 de ani (pentru case individuale, care utilizează lemnele de foc drept principală resursă energetică pentru încălzire).”;

2.4. la punctul 18, textul „2400 ktep/an” se substituie cu textul „2.4 ktep/an”;

2.5. punctul 19:

2.5.1. la subpunctul 2), cifrele „458” se substituie cu cifrele „536”;

2.5.2. la subpunctul 3), cifrele „229” și cifrele „458” se substituie cu cifrele „268” și, respectiv, „536”;

2.5.3. la subpunctul 5), cifrele „155” se substituie cu cifrele „104”;

2.6. punctul 20 va avea următorul cuprins:

„20. Lista părților obligate este elaborată în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (9¹) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.”;

2.7. la punctul 21, cuvintele „fiecare parte obligată” se substituie cu cuvintele „părțile obligate, iar textul „secțiunea a 3-a” – cu textul „capitolul III”;

2.8. la punctul 25, textul „secțiunea a 5-a” se substituie cu textul „capitolul V”, iar textul „volum distribuit, furnizat și/sau comercializat” – cu cuvintele „volum distribuit sau importat”;

2.9. punctele 27 și 28 vor avea următorul cuprins:

„27. Valorificarea resurselor financiare colectate în cadrul prezentului Program este organizată în cadrul programelor de finanțare aprobate de Guvern, precum și în cadrul produselor de garantare și/sau compensare elaborate și aprobate de către CNED.

28. Cheltuielile administrative ale Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă, pentru gestionarea, monitorizarea și controlul implementării măsurilor în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă finanțate din contul prezentului Program și valorificate în cadrul programelor de finanțare aprobate de Guvern și/sau în cadrul produselor de garantare și/sau compensare, sunt suportate din mijloacele financiare alocate din contul prezentului Program. Plafonul acestor cheltuieli se stabilește la aprobarea bugetului programelor de finanțare aprobate de Guvern, dar nu mai mult de 10% din valoarea sumelor alocate din contul prezentului Program.”;

2.10. se completează cu punctul 31¹ cu următorul cuprins:

„**31¹.** Monitorizarea corectitudinii privind achitarea contribuțiilor de către fiecare parte obligată în cadrul schemei de obligații în domeniul eficienței energetice se efectuează în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (7²) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.”;

2.11. anexa nr. 1 va avea următorul cuprins:

„Anexa nr. 1
la Programul privind implementarea schemei
de obligații în domeniul eficienței energetice
pentru perioada 2024-2026

Tabelul 1

**Consumul final energetic
pentru perioada anilor 2019-2021, ktep**

Indicatori	Consum final energetic			
	2019	2020	2021	<i>Media 2019-2021</i>
Industrie*, inclusiv:	234	226	245	235
Gaz natural	64	69	76	70
Produse petroliere	37	36	27	33
Energie electrică	62	58	64	61
Transport*, inclusiv:	769	681	789	746
Gaz natural	20	11	31	21
Produse petroliere	745	667	754	722
Energie electrică	4	3	4	4
Sectorul rezidențial (populație)*, inclusiv:	1274	1296	1368	1313
Gaz natural	293	327	389	336
Produse petroliere	58	56	56	57
Energie electrică	144	150	158	151
Comerț și servicii publice*,	272	254	290	272

inclusiv:				
Gaz natural	96	86	101	94
Produse petroliere	1	0	-	1
Energie electrică	111	108	121	113
Agricultură, silvicultură și pescuit*, inclusiv:	123	124	161	136
Gaz natural	3	3	5	4
Produse petroliere	112	112	145	123
Energie electrică	6	7	8	7
Total consum final energetic*	2672	2581	2853	2702

* Valorile includ consumul final energetic de energie termică, cărbune, biocombustibili și deșeuri.

Tabelul 2

Valorile* $CFE_{2019-2021}^{EL}$, $CFE_{2019-2021}^{GN}$, $CFE_{2019-2021}^{PP}$ și P_{CFE}^{EL} , P_{CFE}^{GN} , P_{CFE}^{PP}

Indicatori	Gaz natural	Produse petroliere	Energie electrică
Consumul final de energie, calculat ca valoare medie pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022, ktep	525	936	336
Ponderea luată în calcul a valorilor medii pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022 în consumul final cumulativ de energie electrică, gaze naturale și produse petroliere, %	29,21%	52,08%	18,71%

* Conform Hotărârii Guvernului nr. 1068/2023 cu privire la aprobarea Metodologiei pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate.

Tabelul 3

Cantitatea economiilor anuale de energie la realizarea cărora trebuie să contribuie părțile obligate

Nr. crt.	Denumirea părții obligate	Cantitatea economiilor anuale de energie la realizarea cărora trebuie să contribuie fiecare parte obligată, ktep
1.	Operatorii sistemelor de distribuție a energiei electrice	0.449
2.	Operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale	0.701
3.	Importatorii de produse petroliere	1.250”.

2.12. anexa nr. 2:

2.12.1. la punctul 1:

2.12.1.1. subpunctul 3) va avea următorul cuprins:

„3) înlocuirea sistemului de iluminat interior (și exterior) cu unul cu corpuri de tip LED”;

2.12.1.2. se completează cu subpunctul 3¹) cu următorul cuprins:

„3¹) înlocuirea surselor de generare a energiei termice, unde este cazul, prin instalarea cazanelor pe biomasă cu randament sporit”;

2.12.1.3. la subpunctul 3), literele a) și b) se abrogă;

2.13. anexa nr. 3 va avea următorul cuprins:

„Anexa nr. 3
la Programul privind implementarea
schemei de obligații în domeniul eficienței
energetice pentru perioada 2024-2026

**Cheltuielile
specifice medii estimate pentru realizarea 1 ktep economii
de energie, prin implementarea măsurilor de eficiență energetică
și de valorificare a surselor regenerabile de energie,
în fiecare an calendaristic pe durata implementării schemei
de obligații în domeniul eficienței energetice**

Cheltuielile specifice medii, ($c_{s,t}^{\frac{lei}{ktep}}$), estimate pentru realizarea 1 ktep economii de energie în anul calendaristic „t”, prin implementarea măsurilor de eficiență energetică și de valorificare a surselor regenerabile de energie pe durata Programului pentru perioada 2024-2026 privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, sunt determinate în tabelul de mai jos, în baza:

1) datelor privind investițiile estimative totale (mil. euro) pentru renovarea suprafeței totale a caselor individuale și a blocurilor locative și economiile de energie (termică și electrică) estimate (ktep) de la aplicarea măsurilor pentru renovare moderată în cazul blocurilor locative și renovare minoră în cazul caselor individuale, aferente anului 2023, utilizate la elaborarea proiectului Strategiei sectoriale pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung pentru perioada 2025-2050;

2) cursului mediu de schimb MDL/EUR pentru anul 2023;

3) indicelui agregat al prețurilor în construcții pentru anul 2024, conform datelor Biroului Național de Statistică, cu menținerea aceleiași valori și pentru perioada 2025-2026.

CHELTUIELILE
specifice medii, estimate pentru realizarea 1 ktep economii de energie

Indicator	Unitate de măsură	Anul		
		2024	2025	2026
Cheltuielile specifice medii, estimate pentru realizarea 1 ktep economii de energie (termică și electrică) de la aplicarea măsurilor la:				
case individuale pentru renovare minoră	lei/ktpe	319,681,051	322,558,181	325,461,204
blocuri locative pentru renovare moderată	lei/ktpe	318,560,299	321,427,341	324,320,187”;

2.12. anexa nr. 4:

2.12.1. la subpunctul 1), textul „75%” se substituie cu textul „50%”;

2.12.2. tabelul va avea următorul cuprins:

„Tabel

CONTRIBUȚIILE
totale anuale ale părților obligate pe durata Programului

Indicator	Anul		
	2024	2025	2026
Valorile actualizate ale contribuțiilor totale anuale ale părților obligate, echivalente cu cheltuielile necesare în anul calendaristic „t” pe durata Programului pentru implementarea măsurilor de eficiență energetică în scopul realizării a noi economii anuale de energie, stabilite în cadrul schemei de obligații de eficiență energetică, lei	237 082 442	228 936 401	345 424 628”;

2.12. anexa nr. 5:

2.12.1. pe tot parcursul textului, textul „volum distribuit, furnizat și/sau comercializat” se substituie cu cuvintele „volum distribuit sau importat”;

2.12.2. după primul enunț se introduce un enunț cu următorul cuprins: „Părțile obligate transferă sumele aferente contribuțiilor în conturile trezoreriale ale autorităților și/sau instituțiilor desemnate, cu indicarea în factură (sau în extras)

a trimestrului pentru care se efectuează plata.”;

2.12.3. tabelul va avea următorul cuprins:

„Tabel

Mărimea
contribuțiilor ce urmează a fi achitate de către fiecare parte obligată,
prin stabilirea unei plăți fixe, pe unitate de energie
sau de volum distribuit sau importat

Indicator	Unitate de măsură	Anul		
		2024	2025	2026
Plata fixă în anul calendaristic „t”, în lei/kWh de energie electrică distribuită de operatorii sistemelor de distribuție a energiei electrice	lei/kWh	0.01	0.011	0.017
Plata fixă în anul calendaristic „t”, în lei/m ³ de gaze naturale distribuite de operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale	lei/m ³	0.057	0.06	0.095
Plata fixă în anul calendaristic „t”, în lei/litru de produse petroliere comercializate de importatorii de produse petroliere, stabilită diferențiat pentru:				
benzină	lei/litru	0.1	0.1	0.16
motorină	lei/litru	0.11	0.11	0.18
gaz lichefiat	lei/litru	0.07	0.07	0.12
Plata fixă în anul calendaristic „t”, în lei/Gcal de energie termică furnizată de furnizorii de energie termică pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere și/sau răcire	lei/Gcal	15.62	16.4*	-

* Aplicabil până în data de 3 iunie 2025.”

3. Metodologia pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1068/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 515-518, art. 1277), se modifică după cum urmează:

3.1. pe tot parcursul textului, cuvintele „instituție publică de suport”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă”, la forma gramaticală corespunzătoare;

3.2. la punctul 8:

3.2.1. textul „se determină reieșind din ponderea luată în calcul a valorilor medii pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022 ale consumului final de energie electrică, gaze naturale, produse petroliere sau energie termică în consumul final cumulativ de energie electrică, gaze naturale, produse petroliere și energie termică” se substituie cu textul „se determină după ponderea luată în calcul a valorilor medii pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022 ale consumului final de energie electrică, gaze naturale sau produse petroliere în consumul final cumulativ de energie electrică, gaze naturale și produse petroliere”;

3.2.2. la formula de la subpunctul 1), textul „ P_{CFE}^{EL} – ponderea luată în calcul a valorilor medii pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022 a consumului final de energie electrică în consumul final cumulativ de energie electrică, gaze naturale, produse petroliere și energie termică, %”. Această pondere se determină în conformitate cu următoarea formulă:

$$P_{CFE}^{EL} = \frac{CFE_{2019-2021}^{EL}}{CFE_{2019-2021}^{EL} + CFE_{2019-2021}^{GN} + CFE_{2019-2021}^{PP} + CFE_{2019-2021}^{ET}} \cdot 100 \quad (3),$$

unde:

$CFE_{2019-2021}^{EL}$ – consumul final de energie electrică, calculat ca valoare medie pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022, ktep;

$CFE_{2019-2021}^{GN}$ – consumul final de gaze naturale, calculat ca valoare medie pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022, ktep;

$CFE_{2019-2021}^{PP}$ – consumul final de produse petroliere, calculat ca valoare medie pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022, ktep;

$CFE_{2019-2021}^{ET}$ – consumul final de energie termică, calculat ca valoare medie pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022, ktep.

Valorile $CFE_{2019-2021}^{EL}$, $CFE_{2019-2021}^{GN}$, $CFE_{2019-2021}^{PP}$ și $CFE_{2019-2021}^{ET}$ sunt calculate în baza datelor publicate de către Biroul Național de Statistică în Balanța Energetică a Republicii Moldova.”

se substituie cu următorul text:

„ P_{CFE}^{EL} – ponderea luată în calcul a valorilor medii pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022 a consumului final de energie electrică în consumul final cumulativ de energie electrică, gaze naturale și produse petroliere %. Această pondere se determină în conformitate cu următoarea formulă:

$$P_{CFE}^{EL} = \frac{CFE_{2019-2021}^{EL}}{CFE_{2019-2021}^{EL} + CFE_{2019-2021}^{GN} + CFE_{2019-2021}^{PP}} \cdot 100, \quad (3)$$

unde:

$CFE_{2019-2021}^{EL}$ – consumul final de energie electrică, calculat ca valoare medie pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022, ktep;

$CFE_{2019-2021}^{GN}$ – consumul final de gaze naturale, calculat ca valoare medie pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022, ktep;

$CFE_{2019-2021}^{PP}$ – consumul final de produse petroliere, calculat ca valoare medie pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022, ktep.

Valorile $CFE_{2019-2021}^{EL}$, $CFE_{2019-2021}^{GN}$ și $CFE_{2019-2021}^{PP}$ sunt calculate în baza datelor publicate de către Biroul Național de Statistică în Balanța Energetică a Republicii Moldova.”;

3.2.3. la formula de la subpunctul 2), textul „ P_{CFE}^{GN} – ponderea luată în calcul a valorilor medii pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022 ale consumului final de gaze naturale în consumul final cumulativ de energie electrică, gaze naturale, produse petroliere și energie termică, %”. Această pondere se determină în conformitate cu următoarea formulă:

$$P_{CFE}^{GN} = \frac{CFE_{2019-2021}^{GN}}{CFE_{2019-2021}^{EL} + CFE_{2019-2021}^{GN} + CFE_{2019-2021}^{PP} + CFE_{2019-2021}^{ET}} \times 100 \quad (5).”$$

se substituie cu următorul text:

„ P_{CFE}^{GN} – ponderea luată în calcul a valorilor medii pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022 ale consumului final de gaze naturale în consumul final cumulativ de energie electrică, gaze naturale și produse petroliere %. Această pondere se determină în conformitate cu următoarea formulă:

$$P_{CFE}^{GN} = \frac{CFE_{2019-2021}^{GN}}{CFE_{2019-2021}^{EL} + CFE_{2019-2021}^{GN} + CFE_{2019-2021}^{PP}} \times 100 \quad (5).”;$$

3.2.4. la formula de la subpunctul 3) textul: „ P_{CFE}^{PP} – ponderea luată în calcul a valorilor medii pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022 ale consumului final de produse petroliere în consumul final cumulativ de energie electrică, gaze naturale, produse petroliere și energie termică, %”. Această pondere se determină în conformitate cu următoarea formulă:

$$P_{CFE}^{PP} = \frac{CFE_{2019-2021}^{PP}}{CFE_{2019-2021}^{EL} + CFE_{2019-2021}^{GN} + CFE_{2019-2021}^{PP} + CFE_{2019-2021}^{ET}} \times 100 \quad (7).”$$

se substituie cu următorul text:

„ P_{CFE}^{PP} – ponderea luată în calcul a valorilor medii pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022 ale consumului final de produse petroliere în

consumul final cumulativ de energie electrică, gaze naturale și produse petroliere, %. Această pondere se determină în conformitate cu următoarea formulă:

$$P_{CFE}^{PP} = \frac{CFE_{2019-2021}^{PP}}{CFE_{2019-2021}^{EL} + CFE_{2019-2021}^{GN} + CFE_{2019-2021}^{PP}} \times 100 \quad (7).'';$$

3.2.5. subpunctul 4) se abrogă;

3.3. la punctul 9:

3.3.1. textul „a ponderii luată în calcul a valorilor medii pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022 ale consumului final de energie electrică, gaze naturale, produse petroliere sau energie termică în consumul final cumulativ de energie electrică, gaze naturale, produse petroliere și energie termică” se substituie cu textul „a ponderii luate în calcul a valorilor medii pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022 ale consumului final de energie electrică, gaze naturale sau produse petroliere în consumul final cumulativ de energie electrică, gaze naturale și produse petroliere”;

3.3.2. subpunctul 4) se abrogă;

3.4. denumirea capitolului V va avea următorul cuprins:

**„Capitolul V
DETERMINAREA MĂRIMII CONTRIBUȚIILOR
PRIN STABILIREA UNEI PLĂȚI FIXE PE UNITATE DE ENERGIE
SAU DE VOLUM DISTRIBUIT SAU IMPORTAT”;**

3.5. punctul 10 va avea următorul cuprins:

„**10.** Mărimea contribuțiilor anuale care urmează a fi achitate de fiecare parte obligată, prin stabilirea unei plăți fixe în anul calendaristic „t”, pe unitate de energie sau de volum distribuit sau importat, se determină ca produs al contribuțiilor totale anuale echivalente cu cheltuielile totale „ CT_{an}^{SOEE} ” necesare în anul calendaristic „t”, pe durata Programului privind SOEE pentru implementarea măsurilor de eficiență energetică în scopul realizării noilor economii anuale de energie stabilite în cadrul SOEE și ponderea luată în calcul a valorilor medii pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022 ale consumului final de energie electrică, gaze naturale sau produse petroliere în consumul final cumulativ de energie electrică, gaze naturale și produse petroliere, raportat la volumul total distribuit de energie electrică, gaze naturale sau comercializat de produse petroliere, calculat ca valoare medie pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022, în conformitate cu următoarele formule:”;

3.5.1. la subpunctul 3):

3.5.1.1. textul „în lei/litru de produse petroliere comercializate de

importatorii de produse petroliere” se substituie cu textul „în lei/litru de produse petroliere importate de importatorii de produse petroliere”;

3.5.1.2. textul „plata fixă în anul calendaristic „t”, în lei/litru de benzină, motorină și gaz lichefiat comercializat de importatorii de produse petroliere” se substituie cu textul „plata fixă în anul calendaristic „t”, în lei/litru de benzină, motorină și gaz lichefiat importat de importatorii de produse petroliere”;

3.5. subpunctul 4) se abrogă;

3.6. se completează cu capitolul VI cu următorul cuprins:

**„Capitolul VI
DETERMINAREA MĂRIMII CONTRIBUȚIILOR PRIN STABILIREA
UNEI PLĂȚI FIXE PE UNITATE DE ENERGIE SAU DE VOLUM
DISTRIBUIT SAU IMPORTAT ÎN CADRUL PROCEDURII
DE ACTUALIZARE A PROGRAMULUI PRIVIND IMPLEMENTAREA
SCHEMEI DE OBLIGAȚII ÎN DOMENIUL EFICIENȚEI ENERGETICE**

11. Actualizarea Programului privind SOEE este efectuată în cazul întrunirii a cel puțin uneia dintre următoarele condiții:

1) modificarea cheltuielilor specifice medii estimate pentru realizarea 1 ktep economii de energie și costurile pe m² pentru renovarea minoră sau moderată a blocurilor multietajate și renovarea minoră sau moderată a caselor individuale utilizate pentru calculul mărimii plăților fixe pe unitate de energie sau de volum distribuit sau importat ce urmează a fi achitate de părțile obligate;

2) majorarea suprafeței anuale ce urmează a fi renovate din contul mijloacelor financiare colectate pe durata Programului privind SOEE;

3) revizuirea scenariului de prioritizare a investițiilor în măsurile de reabilitare energetică în blocurile locative și casele individuale, prin modificarea ponderii resurselor financiare alocate pentru acoperirea cheltuielilor orientate spre realizarea măsurilor de eficiență energetică în cadrul acestor tipuri de clădiri din contul resurselor financiare colectate în cadrul schemei de obligații în domeniul eficienței energetice;

4) modificarea ponderii componentei cheltuielilor nerambursabile stabilite în cadrul programelor de finanțare aprobate de Guvern și/sau a ponderii cofinanțării sub formă de granturi și donații din partea partenerilor de dezvoltare și/sau a organizațiilor internaționale în totalul cheltuielilor necesare pe durata Programului privind SOEE;

5) identificarea devierilor financiare negative sau pozitive dintre sumele planificate a fi acumulate pe durata Programului privind SOEE, aferente cantităților de resurse energetice care urmează a fi distribuite sau importate de părțile obligate, și cele efectiv realizate sau transferate;

6) identificarea necesităților de finanțare adiționale în vederea atingerii

economiilor de energie prevăzute pe durata Programului SOEE;

7) identificarea necesităților de majorare a cantității economiilor de energie la a căror realizare trebuie să contribuie părțile obligate;

8) alte ipoteze obiective care derivă din raportul cu privire la aplicarea schemei de obligații pentru anul calendaristic precedent elaborat conform prevederilor art. 8 alin. (16) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică sau din cadrul normativ în vigoare.

12. Plățile fixe pe unitate de energie sau de volum distribuit sau importat, actualizate pe durata Programului privind SOEE, se aplică pentru anul calendaristic următor celui în care are loc aprobarea modificărilor prin aplicarea formulelor de la pct. 13.

13. Mărimea contribuțiilor anuale estimative actualizate care urmează a fi achitate de fiecare parte obligată, prin stabilirea unei plăți fixe actualizate în anul calendaristic „t”, pe unitate de energie sau de volum distribuit, sau importat se determină în conformitate cu următoarele formule:

1) *Pentru părțile obligate din sectorul electroenergetic (operatorii sistemelor de distribuție a energiei electrice):*

$$PF_{\frac{\text{lei}}{\text{kWh}}, t, \text{actualizat}}^{EL} = \frac{(CT_{an,t}^{SOEE} + \Delta CT_{an,t-1}^{SOEE} + \Delta CT_{an,t-2}^{SOEE}) \times P_{CFE}^{EL}}{V_{2019-2021}^{EL, tot}}, \quad (20)$$

unde:

$PF_{\frac{\text{lei}}{\text{kWh}}, t, \text{actualizat}}^{EL}$ – plata fixă actualizată în anul calendaristic „t”, în care aceasta intră în vigoare, în lei/kWh de energie electrică distribuită de operatorii sistemelor de distribuție a energiei electrice;

2) *Pentru părțile obligate din sectorul gazelor naturale (operatorii sistemelor de distribuție al gazelor naturale):*

$$PF_{\frac{\text{lei}}{\text{m}^3}, t, \text{actualizat}}^{GN} = \frac{(CT_{an,t}^{SOEE} + \Delta CT_{an,t-1}^{SOEE} + \Delta CT_{an,t-2}^{SOEE}) \times P_{CFE}^{GN}}{V_{2019-2021}^{GN, tot}}, \quad (21)$$

unde:

$PF_{\frac{\text{lei}}{\text{m}^3}, t, \text{actualizat}}^{GN}$ – plata fixă actualizată în anul calendaristic „t”, în care aceasta intră în vigoare, în lei/m³ de gaze naturale distribuite de operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale;

3) *Pentru părțile obligate din sectorul produselor petroliere (importatorii de produse petroliere), plata fixă în anul calendaristic „t”, în lei/litru de produse petroliere importate de importatorii de produse petroliere, care se stabilește diferențiat pentru benzină, motorină și gazul lichefiat:*

$$PF_{\frac{\text{lei}}{\text{litru}},t,\text{actualizat}}^B = \frac{(CT_{an,t}^{SOEE} + \Delta CT_{an,t-1}^{SOEE} + \Delta CT_{an,t-2}^{SOEE}) \times P_{CFE}^{PP} \times P_{V_{2019-2021}^{PP,tot}}^B}{V_{2019-2021}^B} \div K_B \quad (22)$$

$$PF_{\frac{\text{lei}}{\text{litru}},t,\text{actualizat}}^M = \frac{(CT_{an,t}^{SOEE} + \Delta CT_{an,t-1}^{SOEE} + \Delta CT_{an,t-2}^{SOEE}) \times P_{CFE}^{PP} \times P_{V_{2019-2021}^{PP,tot}}^M}{V_{2019-2021}^M} \div K_M \quad (23)$$

$$PF_{\frac{\text{lei}}{\text{litru}},t,\text{actualizat}}^{GPL} = \frac{(CT_{an,t}^{SOEE} + \Delta CT_{an,t-1}^{SOEE} + \Delta CT_{an,t-2}^{SOEE}) \times P_{CFE}^{PP} \times P_{V_{2019-2021}^{PP,tot}}^{GPL}}{V_{2019-2021}^{GPL}} \div K_{GPL} \quad (24)$$

unde:

$PF_{\frac{\text{lei}}{\text{litru}},t,\text{actualizat}}^B, PF_{\frac{\text{lei}}{\text{litru}},t,\text{actualizat}}^M, PF_{\frac{\text{lei}}{\text{litru}},t,\text{actualizat}}^{GPL}$ – plata fixă în anul calendaristic „t”, în care aceasta intră în vigoare, în lei/litru de benzină, motorină și gaz lichefiat importat de importatorii de produse petroliere, în raport cu densitatea medie a fiecărui produs petrolier menționat;

$\Delta CT_{an,t-1}^{SOEE}, \Delta CT_{an,t-2}^{SOEE}$ – diferența dintre valorile estimative actualizate ale contribuțiilor totale anuale ale părților obligate, echivalente cu cheltuielile necesare în anul calendaristic „t-1” și/sau „t-2”, după caz, pe durata Programului privind SOEE, determinate la etapa modificării Programului privind SOEE, și contribuțiile totale anuale estimate a fi efectiv realizate (în continuarea „efective”) sau transferate ale părților obligate în anul calendaristic „t-1” și respectiv, după caz, „t-2”, pe durata Programului privind SOEE, pentru implementarea măsurilor de eficiență energetică în scopul realizării noilor economii anuale de energie stabilite în cadrul schemei de obligații în domeniul eficienței energetice.

14. Diferența dintre valorile estimative actualizate ale contribuțiilor totale anuale ale părților obligate ($CT_{an,t-1,\text{actualizat}}^{SOEE}, CT_{an,t-2,\text{actualizat}}^{SOEE}$), determinate la etapa modificării Programului privind SOEE și contribuțiile totale anuale efective sau transferate ale părților obligate ($CT_{an,t-1,\text{efective}}^{SOEE}, CT_{an,t-2,\text{transferate}}^{SOEE}$) în anul calendaristic „t-1” și, respectiv, după caz, „t-2”, pe durata Programului privind SOEE, pentru implementarea măsurilor de eficiență energetică în scopul realizării noilor economii anuale de energie stabilite în cadrul schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, în lei, se determină cu următoarele formule:

$$\Delta CT_{an,t-1}^{SOEE} = CT_{an,t-1,actualizat}^{SOEE} - CT_{an,t-1,efective}^{SOEE}, \quad (25)$$

$$\Delta CT_{an,t-2}^{SOEE} = CT_{an,t-2,actualizat}^{SOEE} - CT_{an,t-2,transferate}^{SOEE}, \quad (26)$$

unde:

$CT_{an,t-1,actualizat}^{SOEE}$, $CT_{an,t-2,actualizat}^{SOEE}$ – valorile estimate actualizate ale contribuțiilor totale anuale, pentru anul calendaristic „t-1” și, respectiv, după caz, „t-2”, ale părților obligate, determinate la etapa actualizării Programului privind SOEE cu luarea în considerare a tuturor condițiilor care au stat la baza acestei actualizări;

$CT_{an,t-2,transferate}^{SOEE}$ – contribuțiile totale anuale transferate de către părțile obligate în anul calendaristic „t-2”, pe durata Programului privind SOEE;

$CT_{an,t-1,efective}^{SOEE}$ – contribuțiile totale anuale ale părților obligate estimate a fi efectiv realizate pentru anul calendaristic „t-1”, care precedă anul pentru care sunt actualizate plățile fixe pe unitate de energie sau de volum distribuit ori importat. Estimarea contribuțiilor totale anuale a fi efectiv realizate pentru anul calendaristic „t-1”, care precedă anul pentru care sunt actualizate plățile fixe, are loc în baza ultimelor date disponibile cu privire la volume totale anuale ale vânzărilor de energie către consumatorii finali pentru perioade similare precedente.”

4. Hotărârea Guvernului nr. 251/2024 cu privire la aprobarea Programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 184-187, art. 361), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

4.1. la punctul 2 din hotărâre, subpunctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) va elabora și va aproba manualele operaționale pentru implementarea fiecărui produs de finanțare și ghidurile de aplicare la acestea pentru implementarea Programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”;

4.2. în Program:

4.2.1. pe tot parcursul textului, cuvintele „manualul operațional pentru implementarea Programului FEERM” și cuvintele „manualul operațional de implementare a Programului FEERM” se substituie cu cuvintele „manualele operaționale pentru implementarea produselor de finanțare”, iar cuvintele „ghidul de aplicare al acestuia” – cu cuvintele „ghidul de aplicare al acestora”;

4.2.2. la punctul 6:

4.2.2.1. noțiunea „beneficiar” va avea următorul cuprins:

„beneficiar – asociație de proprietari din condominiu, proprietar al unei case

individuale sau al unui teren pentru amplasarea caselor individuale, care a obținut stimulente financiare din mijloacele financiare ale Programului FEERM”;

4.2.2.2. noțiunea „contribuția beneficiarului” va avea următorul cuprins:

„*contribuția beneficiarului* – contribuția financiară formată din contribuția efectivă a beneficiarului și alocațiile oferite de către Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă la implementarea proiectului”;

4.2.2.3. după noțiunea „contribuția beneficiarului” se introduce noțiunea „contribuția efectivă a beneficiarului” cu următorul cuprins:

„*contribuția efectivă a beneficiarului* – contribuția financiară acoperită din capital propriu, împrumut/credite bancare sau din alte surse (parteneri de dezvoltare/donatori, autoritățile administrației publice locale etc.), achitată de către beneficiar prin transfer pentru implementarea Proiectului”;

4.2.3. punctul 8 subpunctul 3):

4.2.3.1. la litera b) liniuța a doua, după cuvintele „decizia băncii” se introduc cuvintele „sau organizației de creditare nebancară”;

4.2.3.2. se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) pentru proprietarii terenurilor pentru amplasarea caselor individuale:

- sunt cetățeni ai Republicii Moldova;
- confirmă disponibilitatea acoperirii contribuției beneficiarului, și anume prin documentele privind veniturile confirmate în cazul achitării acestora din contul mijloacelor financiare proprii ale proprietarului și/sau decizia băncii sau organizației de creditare nebancară de acordare a creditului, după caz, în conformitate cu condițiile produselor de finanțare aplicabile;
- dețin documentele care confirmă drepturile deținătorilor de teren, în conformitate cu art. 12 alin. (1) din Codul funciar nr. 22/2024;
- prezintă certificatul de urbanism, autorizația de construire sau notificarea remisă autorității administrației publice locale privind intenția de începere a lucrărilor de construcție, conform prevederilor Regulamentului cu privire la construcția și recepția caselor individuale cu un etaj, cu suprafața mai mică de 150 de metri pătrați, destinate pentru una sau două familii, și a anexelor gospodărești ale acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 585/2024, în conformitate cu condițiile produselor de finanțare aplicabile.”;

4.2.4. punctul 9:

4.2.4.1. la subpunctul 1), cuvintele „în baza raportului de audit energetic efectuat de către un auditor energetic calificat și înregistrat în Registrul electronic al auditorilor energetici” se substituie cu cuvintele „în conformitate cu prevederile produselor de finanțare aplicabile”;

4.2.4.2. la subpunctul 4), litera d) se completează cu textul „(cerință aplicabilă doar pentru blocurile locative)”;

4.2.4.3. subpunctul 6) va avea următorul cuprins:

„6) care țin de respectarea cerințelor de responsabilitate socială și de mediu

și constau în evaluarea a cel puțin următoarelor aspecte:

a) conformitatea proiectului cu prevederile legislației în domeniul protecției mediului și schimbărilor climatice;

b) proiectul ar trebui să aibă o abordare sustenabilă, utilizând materiale și tehnologii care au un impact redus asupra mediului și care sunt durabile pe termen lung”;

4.2.4.4. se completează cu subpunctul 7) cu următorul cuprins:

„7) care țin de respectarea cerințelor de guvernăță, aplicabile asociațiilor cu blocuri locative și care constau în evaluarea a cel puțin următoarelor aspecte:

a) corespunderea structurii de guvernăță a asociațiilor cu prevederile Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu;

b) demonstrarea respectării drepturilor sociale în procesul decizional al asociației”;

4.2.5. punctul 10 se completează cu subpunctul 6) cu următorul cuprins:

„6). proprietarilor de terenuri pentru amplasarea caselor individuale, în conformitate cu condițiile produselor de finanțare aplicabile”;

4.2.6. la punctul 12, subpunctul 1) se completează cu textul „, cu excepția cazurilor în care soluțiile propuse nu se referă la partea exterioară a anvelopei clădirii”;

4.2.7. la punctul 14, subpunctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) costuri suportate de către solicitant la componenta II înainte de depunerea cererii, cu excepția costurilor serviciilor de elaborare a documentației de proiect, a expertizei tehnice și a rapoartelor de audit energetic, precum și a celor aferente serviciilor și asistenței tehnice necesare pentru pregătirea și implementarea proiectelor în conformitate cu condițiile produselor de finanțare aplicabile”;

4.2.8. la punctul 17, subpunctul 3) va avea următorul cuprins:

„3) elaborează ghidul de aplicare pentru fiecare produs de finanțare și îl publică pe site-ul web oficial al acestuia”;

4.2.9. punctul 19 se completează cu subpunctul 3) cu următorul cuprins:

„3) proprietari ai terenurilor pentru amplasarea caselor individuale”;

4.2.10. punctul 25 va avea următorul cuprins:

„25. Principiile, procedurile și regulile ce urmează a fi aplicate la implementarea fiecărui produs financiar se descriu în manualele operaționale pentru implementarea produselor de finanțare și în ghidurile de aplicare aferente acestora, aprobate în conformitate cu statutul Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă.”;

4.2.11. la punctul 36, textul „24 de luni de la data finalizării proiectului” se substituie cu textul „până la 24 de luni de la data finalizării proiectului, în conformitate cu produsul de finanțare aplicabil”;

4.2.12. punctul 40 se completează cu textul „ , și se stabilește 1 ianuarie 2024 – 31 decembrie 2027”;

4.2.13. la punctul 46 subpunctul 2), textul „75%” se substituie cu textul „50%”;

4.2.14. la punctul 47, cuvintele „în conformitate cu manualul operațional pentru implementarea acestuia” se exclud;

4.2.15. se completează cu punctul 47¹ cu următorul cuprins:

„47¹. Achiziționarea bunurilor, lucrărilor și/sau serviciilor aferente măsurilor de eficiență energetică și/sau de valorificare a surselor regenerabile de energie finanțate în cadrul programului FEERM, se efectuează în conformitate cu condițiile produselor de finanțare aplicabile.”;

4.2.16. la punctul 48, cuvântul „anual” se substituie cu textul „ , până la data de 31 mai a fiecărui an,”.

5. Hotărârea Guvernului nr. 829/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 1-4, art. 1) se modifică după cum urmează:

5.1. punctul 3 din hotărâre va avea următorul cuprins:

„3. Întreprinderile mari, identificate de către Biroul Național de Statistică și notificate de către Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă, efectuează și prezintă Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă primul raport de audit energetic în termen de un an de la data recepționării notificării prevăzute la art. 19 alin. (1) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică și, ulterior, cel puțin o dată la fiecare patru ani de la data efectuării ultimului raport de audit energetic.”;

5.2. În regulament:

5.2.1. punctul 26 va avea următorul cuprins:

„26. Întreprinderile mari prezintă pe adresa IP CNED copiile rapoartelor de audit energetic elaborate în cadrul procedurii de implementare a sistemului de management energetic sau de mediu, pentru verificarea corespunderii acestora cu prevederile pct. 25 și informarea ulterioară a întreprinderilor despre constatările efectuate.”;

5.2.3. punctul 28 se abrogă.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul energiei

Dorin Junghietu

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) a fost elaborat de către Ministerul Energiei cu suportul „Moldovan Green Transition Technical Assistance Facility project” implementat de către Expertise France.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
<i>2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</i> Proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) a fost elaborat ca rezultat al modificărilor efectuate asupra Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, operate prin Legea nr. 111/2025 pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică). Astfel, proiectul de Hotărâre este elaborat în temeiul art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), art.9 alin. (1) lit. c) și art. 23 ³ alin. (1) – (3) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, Nr. 309-320 art. 476, cu modificările ulterioare).
<i>2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative</i> Prin Legea nr. 111/2025 pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) au fost aduse mai multe modificări/completări la Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, printre care putem menționa: 1. înlocuirea pe tot textul legii a sintagmei „instituție publică de suport”, la orice formă gramaticală, cu sintagma „Centrul Național pentru Energie Durabilă” (în continuare IP CNED); 2. excluderea din lista părților obligate a furnizorilor de energie termică pentru încălzire și/sau preparare a apei calde menajere, și/sau răcire, care va avea un efect pozitiv asupra tarifelor la energia termică a consumatorilor conectați la sistemele de alimentare centralizată cu energie termică; 3. excluderea obligativității includerii în cadrul Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, aprobat de Guvern, a listei părților obligate. Elaborarea și actualizarea acestei liste urmează a fi efectuată de către ANRE și publicată pe pagina web a acesteia; 4. contribuțiile în cadrul schemei de obligații în domeniul eficienței energetice achitate de importatorii de produse petroliere în calitate de părți obligate vor fi efectuate în funcție de volumele importate și nu din cele comercializate; 5. instituirea la nivel de act legislativ primar a Fondului pentru Eficiență Energetică, care este propus a fi creat întru finanțarea măsurilor de eficiență energetică (EE) și/sau

valorificare a surselor regenerabile de energie (SER) în baza programelor de finanțare implementate prin intermediul IP CNED;

6. completarea atribuțiilor IP CNED cu prevederi care îi oferă dreptul de a acorda garanții financiare și rambursarea ratei dobânzii pentru credite acordate asociațiilor de proprietari în condominiu pentru finanțarea proiectelor de eficiență energetică și/sau valorificare a surselor regenerabile de energie;
7. revizuirea condițiilor privind valorificarea mijloacelor financiare colectate în cadrul schemei de obligații pentru a oferi (în conformitate cu condițiile stabilite în programele de finanțare aprobate de Guvern) posibilitatea Asociațiilor de Proprietari în condominiu și proprietarilor de case individuale (cu excepția celor cu grad de vulnerabilitate energetică extremă) să selecteze agentul economic care va executa lucrările aferente implementării proiectelor de EE și/sau valorificare a SER, iar ulterior IP CNED, prin intermediul programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova” (FEERM), va subvenționa o parte din costul lucrărilor, cu condiția că aceștia au respectat toate cerințele necesare stabilite de IP CNED prin produsul de finanțare „Casa Verde”;
8. perioada de elaborare a planurilor locale integrate privind energia și clima corespunde cu cea pentru care este elaborat Planul național integrat privind energia și clima. Totodată, obligativitatea elaborării acestor planuri a fost stabilită doar pentru APL care au statut de municipii (Chișinău, Bălți, Cahul, Ceadr-Lunga, Comrat, Edineț, Hîncești, Orhei, Sorooca, Strășeni, și Ungheni);
9. serviciile de audit energetic pot fi prestate de către toate persoanele juridice sub orice formă organizatorico-juridică, inclusiv organizațiile necomerciale;
10. revizuirea caracterului obligatoriu de elaborare a auditului energetic pentru proiectele de eficiență energetică finanțate total sau parțial de la bugetul de stat, bugetul autorităților publice locale sau prin intermediul IP CNED. Astfel, efectuarea auditului energetic este obligatorie în cazul proiectelor în domeniul eficienței energetice finanțate total sau parțial din bugetul de stat sau din bugetele autorităților administrației publice locale, precum și al proiectelor finanțate de IP CNED, cu excepția proiectelor în domeniul eficienței energetice a clădirilor sau al unui grup de clădiri care au o suprafață utilă totală mai mică sau egală cu 250 m². Totodată, în cazul proiectelor de eficiență energetică în cadrul blocurilor locative și caselor individuale cu o suprafață utilă totală mai mare 250 m² auditul energetic poate fi substituit cu certificatul de performanță energetică, întocmit conform prevederilor Legii nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, în condițiile disponibilității acestuia;
11. perioada în care întreprinderile mari vor trebui să asigure elaborarea auditului energetic, prevăzut conform art. 30 alin. (14) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, constituie 1 an și decurge din momentul recepționării de către întreprinderile mari a notificării, expediată de către IP CNED, cu privire la obligativitatea efectuării auditului energetic.

Detaliile care au stat la baza modificărilor sus menționate au fost prezentate în Nota de fundamentare aferente legii nr. nr. 111/2025 pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică).

Prin urmare, pentru a aduce actele normative ale Guvernului în concordanță cu modificările efectuate asupra Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, în cazul prezentului proiect de Hotărâre de Guvern sunt prezentate amendamente la următoarele Hotărâri de Guvern:

- Hotărârea Guvernului nr. 676/2020 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la auditorii energetici și auditul energetic;
- Hotărârea Guvernului nr. 1064/2023 cu privire la aprobarea Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026 (Programul SOEE);
- Hotărârea Guvernului nr. 1068/2023 cu privire la aprobarea Metodologiei pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate;
- Hotărârea Guvernului nr. 251/2024 cu privire la aprobarea Programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”;
- Hotărârea Guvernului nr. 829/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari.

Totodată, ca rezultat al implementării Hotărârilor de Guvern sus menționate, au fost identificate și alte ajustări necesare a fi efectuate asupra acestora, conform informațiilor prezentate de către IP CNED. Informațiile prezentate au fost analizate în cadrul ședințelor de lucru cu reprezentanții IP CNED, iar modificările necesare sunt prezentate în proiectul Hotărârii.

Printre modificările propuse a fost identificată inclusiv necesitatea de ajustare a perioadei de implementare a Programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”, pe motiv că mijloacele financiare necesare pentru implementarea acestuia provin în mare parte din resursele financiare colectate în cadrul Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1064/2023. Conform prevederilor Programului vizat, contribuțiile părților obligate pentru trimestrul IV 2026 urmează a fi transferate până în ziua a 45-a de la încheierea acestuia, respectiv, acestea vor fi disponibile pentru utilizare începând cu mijlocul lunii februarie 2027.

Prin urmare este necesară extinderea perioadei de implementare a Programului FEERM până la sfârșitul anului 2027 astfel încât să fie oferită o perioadă de timp suficientă pentru valorificarea integrală a mijloacelor financiare transferate în cadrul schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, în conformitate cu prevederile Programului de finanțare FEERM.

Totodată, modificările aduse la Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, menționate mai sus, presupun și anumite ajustări la mărimea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de către fiecare parte obligată, în baza plăților fixe, pe unitate de energie sau de volum distribuit sau importat, care sunt efectuate trimestrial dar nu mai târziu de ziua a 45-a de la încheierea trimestrului de gestiune.

Este de menționat că calcularea plăților fixe ce urmează a fi achitate de părțile obligate are loc în conformitate cu metodologia pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 1068/2023, iar aceasta, la moment, nu cuprinde careva prevederi care ar trebui luate în considerare la actualizarea plăților fixe ce urmează a fi achitate de părțile obligate pe durata Programului SOEE.

Astfel, a fost identificată necesitatea completării Metodologiei pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate, cu un capitol nou care să cuprindă

prevederi care ar urma a fi luate în considerare în cadrul procedurii de actualizare a plăților fixe prevăzute în cadrul programului privind SOEE.

Intrarea în vigoare a proiectului de Hotărâre de Guvern la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova este argumentată de prevederile art. II alin. (2) din Legea nr. 111/2025 pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică), care menționează că „Guvernul în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va modifica actele sale normative în conformitate cu prezenta Lege”.

Astfel, din aceste considerente, intrarea în vigoare a prezentului proiect de Hotărâre la data publicării în Monitorul Oficial, reprezintă o necesitate stringentă.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Aprobarea proiectului de Hotărâre are drept obiectiv de bază alinierea cadrului normativ secundar în domeniul eficienței energetice la prevederile Legii nr. 111/2025 pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică).

Proiectul de Hotărâre prevede modificarea mai multor Hotărâri de Guvern, după cum urmează:

1. Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr. 676/2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 235-239 art. 813):
 - Modificarea prevederilor care impun obligativitatea elaborării auditului energetic în baza prevederilor de la art. 19 alin.(3) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică;
 - Efectuarea ajustărilor necesare care reglementează modalitatea de prestare a serviciilor de audit energetic în conformitate cu prevederile art.20 alin.(2) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.
2. Hotărârea Guvernului Nr. 1064/2023 cu privire la aprobarea Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026:
 - Ajustarea Programului prin excluderea listei părților obligate;
 - Completarea unor prevederi din cadrul Programului care să permită utilizarea mijloacelor financiare colectate în cadrul schemei de obligații în domeniul eficienței energetice inclusiv în cadrul produselor de garantare și/sau compensare conform prevederilor art. 23³ din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică;
 - Modificarea mărimii plăților părților obligate și a contribuțiilor ce urmează a fi achitate de către acestea pe perioada rămasă a Programului;
 - Excluderea din lista măsurilor eligibile a fi finanțată din mijloacele financiare ale programului SOEE a măsurii „instalarea cazanelor pe gaz natural în condensatie cu randament sporit, în afara zonei de acoperire SACET” pentru a fi în concordanță cu prevederile Directivei (UE) 2024/1275 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 aprilie 2024 privind performanța energetică a clădirilor, care prevede întreprinderea măsurilor ce se impun pentru eliminarea treptată a combustibililor fosili utilizați pentru încălzire și răcire.
3. Metodologia pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr. 1068/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 515-518 art. 1277):

- Excluderea din cadrul formulelor de calcul a contribuțiilor totale anuale ale părților obligate a furnizorilor de energie termică, iar pentru importatorii de produse petroliere au fost efectuate ajustările necesare astfel încât plățile fixe din partea acestora să fie efectuate reieșind din volumul de produse petroliere importate;
 - Completarea metodologiei cu un nou capitol care să prevadă modalitatea de determinare a mărimii contribuțiilor prin stabilirea unei plăți fixe pe unitate de energie sau de volum distribuit sau importat în cadrul procedurii de actualizare a programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice.
4. Hotărârea Guvernului Nr. 251/2024 cu privire la aprobarea Programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”:
- În tot textul Programului au fost efectuate modificările care prevăd că manualele operaționale sunt elaborate separat pentru fiecare produs de finanțare, împreună cu ghidurile de aplicare;
 - Au fost aduse completările necesare în vederea includerii în calitate de beneficiari ai programului inclusiv a proprietarilor de terenuri pentru construcția caselor individuale, datorită interesului manifestat din partea proiectului „Eficiență Energetică și Energii Regenerabile în Republica Moldova (E4M), implementat de GiZ de a aloca mijloace financiare pentru implementarea unui produs de finanțare în vederea promovării clădirilor cu consum aproape egal cu zero și/sau a clădirilor pasive;
 - Modificarea ponderii cheltuielilor pentru realizarea măsurilor de eficiență energetică și valorificarea surselor regenerabile de energie în cadrul blocurilor locative de la 75% la 50%;
 - Excluderea referinței la Raportul de audit energetic în calitate de document unic pentru demonstrarea fezabilității tehnico-economice a proiectelor, urmând ca aceasta să fie determinate în conformitate cu prevederile produselor de finanțare aplicabile.
 - Alte prevederi ce țin de perioada de implementare, diferențierea contribuției efective a beneficiarului de contribuția beneficiarului, clarificarea cerințelor care urmează a fi întrunite de către proiectele ce urmează a fi finanțate din mijloacele financiare ale Programului, concretizarea termenului limită de prezentare a Rapoartelor anuale de monitorizare, etc.
5. Hotărârea Guvernului Nr. 829/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari:
- Ajustarea unor prevederi cu privire la notificarea întreprinderilor mari despre necesitatea elaborării Rapoartelor de audit energetic;
 - Operarea modificărilor care obligă întreprinderile mari, care implementează sistemul de management energetic sau de mediu, să prezinte în adresa IP CNED copiile Rapoartelor de audit energetic elaborate pe parcursul etapelor de implementare a acestor sisteme pentru verificarea corespunderii acestora cu cerințele minime indicate la pct. 50 din Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 676/2020.
 - Abrogarea prevederii de la pct. 28 din cadrul Regulamentului privind obligativitatea întreprinderilor mari de a notifica IP CNED despre expirarea certificatului ce atestă implementarea sistemului de management energetic sau de mediu și să prezinte raportul privind efectuarea auditului energetic realizat pentru perioada deținerii certificatului respectiv. Abrogarea acestui punct este necesară pe motiv că IP CNED monitorizează anual respectarea prevederilor Regulamentului cu privire la efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari și deține informația necesară inclusiv cu privire la perioada pentru care întreprinderile mari au implementat sisteme de management energetic sau de mediu.

Totodată, în cadrul Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026 și Metodologiei pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate sintagma „instituție publică de suport”, la orice formă gramaticală, este înlocuită cu sintagma „Centrul Național pentru Energie Durabilă”.

Este de menționat că până la moment IP CNED a lansat trei produse de finanțare pentru finanțarea proiectelor de reabilitare energetică a clădirilor din sectorul rezidențial. Cu toate acestea gradul de valorificare a mijloacelor financiare pentru implementarea proiectelor de reabilitare energetică a caselor individuale și blocurilor multietajate este unul modest pe motiv că până la moment a fost necesară parcurgerea anumitor etape pentru pregătirea proiectelor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie pentru sectorul rezidențial cum ar fi: elaborarea produselor de finanțare aferente FEERM și a manualelor operaționale, selectarea primelor propuneri de proiect din rândul Asociațiilor de Proprietari în Condominiu și proprietarilor de case individuale cu grad de vulnerabilitate energetică extremă pentru elaborarea Rapoartelor de audit energetic și a documentației de proiect, după caz, activități de comunicare și mediatizare a condițiilor produselor de finanțare, etc.

Prin urmare, ținând cont de faptul că proiectele de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie necesită parcurgerea anumitor etape preparatorii, care durează în timp, valorificarea mijloacelor financiare va fi impulsionată în următoarea perioadă, inclusiv datorită lansării în data de 03.07.2025 a produsului de finanțare „Casa verde” care sa dovedit a fi de un interes major pentru proprietarii de case individuale, fapt confirmat prin cele 745 de cereri de finanțare depuse în doar 2 săptămâni de la lansarea acestuia. Astfel, prin aceste cereri, bugetul alocat acestui produs de finanțare, pentru anul 2025, în valoare de 149 mil. lei se prezumă că este consumat, în cazul în care toate cererile depuse vor parcurge cu succes toate etapele de evaluare și aprobare din partea IP CNED.

Totodată, au fost lansate procedurile de achiziții pentru contractarea serviciilor de elaborare a documentației de proiect pentru mai multe blocuri locative, iar în scurt timp urmează ca IP CNED să anunțe licitația pentru contractarea agenților economici care vor executa lucrările pentru primele blocuri locative.

Este de menționat că IP CNED a organizat procedura de licitație pentru contractarea agenților economici care vor executa lucrările pentru primele 41 de case individuale cu grad de vulnerabilitate energetică extremă.

Suplimentar este de menționat faptul că în contextul modificărilor Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică IP CNED a fost împuternicită să acorde garanții financiare și să compenseze parțial rata dobânzii la creditele obținute de către Asociațiile de proprietari în condominiu de la băncile comerciale și organizațiile de creditare nebancare din Republica Moldova, pentru finanțarea proiectelor de eficiență energetică și/sau valorificare a surselor regenerabile de energie în clădirile din proprietatea acestora. Astfel, mijloacele financiare acumulate în cadrul SOEE urmează să fie utilizate inclusiv pentru punerea în aplicare a acestor mecanisme de finanțare, în modul stabilit de Guvern.

Astfel, mijloacele financiare acumulate în cadrul schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, inclusiv contribuțiile din partea partenerilor de dezvoltare alocate pentru reabilitarea energetică a sectorului rezidențial urmează a fi utilizate pentru finanțarea proiectelor în sectorul rezidențial.

Cu toate acestea, merită de menționat faptul că în cadrul modificărilor propuse asupra Programului SOEE este prevăzută și o majorare a plăților contribuțiilor ce urmează a fi achitate

de părțile obligate începând cu luna octombrie 2025 până la finele perioadei Programului SOEE, decembrie 2026, care se datorează exclusiv factorilor prezentați la pct. 4.2.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Având în vedere necesitatea operării modificărilor propuse, în baza argumentărilor menționate mai sus, opțiunea alternativă nu a fost analizată, dat fiind importanța operării modificărilor necesare în vederea aducerii în concordanță a prevederilor din actul normativ prima cu prevederile din actele normative secundare.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Modificările propuse prin Proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) nu presupun crearea unui cadru nou instituțional, monitorizarea și punerea în aplicare a modificărilor propuse urmează a fi efectuată de către IP CNED și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, conform atribuțiilor ce le revin.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Aprobarea modificărilor propuse prin Proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) nu presupune alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul de Stat.

Este de menționat că excluderea **furnizorilor de energie termică pentru încălzire și/sau preparare a apei calde menajere (ACM), și/sau răcire**, presupune o recalcularea a mărimii contribuțiilor ce urmează a fi achitate de către fiecare parte obligată, prin stabilirea unei plăți fixe, pe unitate de energie sau de volum distribuit sau importat.

Totodată, în cadrul exercițiului de recalculare a mărimii contribuțiilor părților obligate, au fost identificate și alte ipoteze și necesități de finanțare, care necesită a fi luate în considerare, după cum urmează:

- Actualizarea cheltuielilor specifice medii estimate pentru realizarea 1 ktep economii de energie și costurile pe m² pentru renovarea moderată a blocurilor multietajate și renovarea simplă a caselor individuale utilizate inițial pentru calculul mărimii contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate;
- recalcularea suprafeței anuale ce urmează a fi renovată, cu mijloacele financiare colectate pe parcursul perioadei Programului SOEE, prin luarea în considerare a costurilor pe m² pentru renovarea moderată a blocurilor multietajate și renovarea simplă a caselor individuale utilizate în cadrul proiectului Strategiei sectoriale pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung pentru perioada 2025-2050, aflată în consultare publică;
- utilizarea indicelui agregat al prețurilor în construcții pentru anul 2024 și admiterea ipotezei de menținere a aceleiași trend pentru perioada 2025-2026;
- cursul mediu de schimb MDL/EUR pentru anul 2023;
- revizuirea scenariului de alocare a investițiilor în măsurile de reabilitare energetică în blocurile locative prin **micșorarea ponderii de la cel puțin 75%, cât este la moment, la cel puțin 50% (care ar permite alocarea unui buget suficient pentru produsul de finanțare „Casa verde” și ar crește gradul de valorificare a mijloacelor financiare colectate în cadrul SOEE).**

Astfel, având în vedere cele menționate mai sus, în rezultatul recalculării contribuțiilor ce urmează a fi achitate de către fiecare parte obligată, prin stabilirea unei plăți fixe, pe unitate de energie sau de volum distribuit sau importat, au fost obținute următoarele date:

Tabelul nr. 1 Analiza comparativă a contribuțiilor ce urmează a fi achitate de către fiecare parte obligată, prin stabilirea unei plăți fixe, pe unitate de energie sau de volum distribuit sau importat până și după implementarea modificărilor

Indicator	Unitate de măsură	În vigoare			După operarea modificărilor		
		Anul			Anul		
		2024	2025	2026	2024	2025	2026
Plata fixă în anul calendaristic „t”, în lei/kWh de energie electrică distribuită de operatorii sistemelor de distribuție a energiei electrice	lei/kWh	0.010	0.011	0.011	0.01	0.011	0.017
Plata fixă în anul calendaristic „t”, în lei/m ³ de gaze naturale distribuite de operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale	lei/m ³	0.057	0.060	0.063	0.057	0.06	0.095
Plata fixă în anul calendaristic „t”, în lei/litru de produse petroliere comercializate de importatorii de produse petroliere, stabilită diferențiat pentru:							
benzină	lei/litru	0.10	0.10	0.10	0.1	0.1	0.16
motorină	lei/litru	0.11	0.11	0.12	0.11	0.11	0.18
gaz lichefiat	lei/litru	0.07	0.07	0.08	0.07	0.07	0.12
Plata fixă în anul calendaristic	lei/Gcal	15.62	16.40	17.22	15.62	16.4 ¹	n/a

¹ Aplicabil până în data de 03 iunie 2025;

„t”, în lei/Gcal de energie termică furnizată de furnizorii de energie termică pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere și/sau răcire							
--	--	--	--	--	--	--	--

În tabelul de mai jos sunt prezentate informațiile cu privire la valorile estimative, efective și respectiv cele actualizate ale contribuțiilor părților obligate care derivă ca rezultat al modelărilor cu luarea în considerare a ipotezelor de actualizare menționate mai sus și a prevederilor din capitolul VI propuse a fi incluse în cadrul Metodologiei pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr. 1068/2023. Totodată în cadrul tabelului de mai jos sunt prezentate și suprafețele anuale ce urmează a fi renovate în baza noilor contribuții actualizate ce urmează a fi acumulate în cadrul PSOEE.

Tabelul nr. 2. Valorile estimative și respectiv actualizate ale contribuțiilor părților obligate inclusiv suprafețele anuale ce urmează a fi renovate

Valorile estimative actualizate ale contribuțiilor totale anuale echivalente cu cheltuielile necesare în anul calendaristic „t” pe durata Programului privind SOEE pentru realizarea măsurilor de eficiență energetică în scopul realizării a noi economii anuale de energie stabilite în cadrul schemei de obligații de eficiență energetică,	lei	229,081,927	240,536,024	252,562,825	268,061,367	270,473,919	272,908,184
---	-----	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

în baza ipotezelor și necesităților de actualizare menționate mai sus							
Contribuțiile totale anuale efective achitate de către părțile obligate	Lei	-	-	-	237,082,442	228,936,401 ²	-
Diferența dintre valorile estimative actualizate ale contribuțiilor totale anuale echivalente cu cheltuielile necesare în anul calendaristic „t” pe durata Programului și contribuțiile totale anuale efective ale părților obligate	Lei	-	-	-	30,978,925	41,537,518	-
Valorile actualizate ale contribuțiilor totale anuale echivalente cu cheltuielile necesare în anul calendaristic „t” pe durata Programului privind	Lei	-	-	-	237,082,442	228,936,401	345,424,628 ³

² Contribuțiile totale actualizate a fi colectate pe parcursul anului 2025, fără contribuțiile furnizorilor de energie termică, pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire, pentru perioada 03.06 – 31.12.2025;

³ Valoarea estimativă actualizată a contribuțiilor totale pentru anul 2026, include diferențele dintre valorile estimative actualizate ale contribuțiilor totale anuale echivalente cu cheltuielile necesare în anul calendaristic „t” și valorile contribuțiilor totale anuale efective ale părților obligate în anul calendaristic 2024 și 2025 (pentru anul 2025 acestea reprezintă valori prognozate în baza volumelor vânzărilor din anul 2024).

SOEE pentru realizarea măsurilor de eficiență energetică în scopul realizării a noi economii anuale de energie stabilite în cadrul schemei de obligații de eficiență energetică							
Suprafața încălzită supusă anual renovării conform programului SOEE - Obiectiv specific actualizat (conf. pct. 19 subpct. 5) din PSOEE)	Case individuale, m ²	56 025	56 025	56 025	56 429	56 429	56 429
	Blocuri locative, m ²	155 687	155 687	155 687	104 256	104 256	104 256
Suprafața încălzită supusă anual renovării conform programului FEERM - Indicator de produs actualizat (conf. pct. 45 subpct. 2) din Programul FEERM)	Case individuale, m ²	44 666	44 666	44 666	44 666	44 666	44 666
	Blocuri locative, m ²	124 333	124 333	124 333	124 333	124 333	124 333

Astfel, din tabelul de mai sus poate fi observat că în rezultatul recalculării plăților fixe cu luarea în considerare a informațiilor menționate mai sus, a fost obținută o creștere a plăților fixe ce urmează a fi achitate de către fiecare parte obligată, doar pentru anul 2026.

Totodată, în tabelul de mai sus poate fi observat că se propune actualizarea obiectivelor respective din PSOEE. Astfel, suprafața încălzită estimată a fi renovată conform prevederilor Programului FEERM pe perioada acestuia va putea fi realizată din contul mijloacelor financiare colectate în cadrul PSOEE cu mici diferențe în ponderea suprafețelor renovate aferente caselor individuale și blocurilor multietajate, care se datorează tipului de renovare pentru care se va opta la reabilitarea energetică a acestora – renovare minoră sau moderată prevăzute conform

proiectului Strategiei sectoriale pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung pentru perioada 2025-2050.

Totodată, este de menționat că chiar dacă suprafața blocurilor locative prevăzută a fi renovată conform prevederilor pct. 45 subpct. 2) din Programul FEERM este mai mare comparativ cu cea care ar putea fi acoperită cu mijloacele financiare colectate în cadrul PSOE, aceasta este posibil de realizat datorită proiectului „Optimizarea sistemului de alimentare cu energie termică din mun. Chișinău”, cu un buget de 326 milioane Euro în cadrul căreia sunt prevăzute modernizare radicală a sistemului de termoficare din capitală, prin instalarea a 2510 puncte termice individuale, trecerea a 1665 de blocuri de locuințe la un sistem de distribuție orizontală a agentului termic, realizarea a 57 de proiecte-pilot de termoizolare a blocurilor selectate, reabilitarea rețelelor termice primare și construcția a două stații de pompare. Proiectul urmează a fi implementat de Termoelectrica în perioada 2025-2030, cu participarea inclusiv a IP CNED.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

După cum a fost menționat și în Nota de fundamentare aferentă proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică), excluderea **furnizorilor de energie termică pentru încălzire și/sau preparare a apei calde menajere (ACM), și/sau răcire** din lista părților obligate, va avea impact pozitiv prin scutirea acestora de contribuțiile ce urmează a fi achitate în cadrul schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru energia termică utilizată pentru încălzire și preparare a apei calde menajere furnizată consumatorilor finali. Contribuțiile acestora precum și ponderea lor în totalul contribuțiilor transferate de către toate părțile obligate pe parcursul anului 2024, sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 2. Contribuțiile financiare ale furnizorilor de energie termică pentru încălzire și/sau preparare a apei calde menajere, și/sau răcire realizate, precum și ponderea acestora în totalul contribuțiilor transferate de către toate părțile obligate pe parcursul anului, 2024

Nr.	Denumirea părților obligate	Mijloace financiare transferate pe parcursul anului, 2024, MDL	Ponderea mijloacelor financiare transferate în total, %
1.	Furnizorii de energie termică pentru încălzire și/sau preparare a ACM	21 430 968.36	9,04
2.	Contribuțiile părților obligate care se regăsesc în lista părților obligate din Anexa 1 la Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul	211 129 450.54	89,47
3.	Contribuțiile părților obligate care nu se regăsesc în lista părților obligate din Anexa 1 la Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026	3 522 023.05	1.49
4.	Total	237 082 441.95	100

Mai mult ca atât, excluderea prevederii conform căreia este necesară includerea obligatorie în cadrul Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1064/2023, a listei părților obligate, urmând ca aceasta să fie elaborată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, va avea de asemenea un impact pozitiv asupra părților obligate datorită flexibilității ce urmează a fi oferită agenților economici care și-au stopat activitatea sau au apărut pe piață, în baza unor circumstanțe obiective. Acest fapt a fost constatat de către IP CNED în baza contribuțiilor achitate, până la moment, de către de unii agenți economici, care *nu se regăsesc* în lista părților obligate din Anexa 1 la Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026 aprobat prin Hotărârea de Guvern sus menționată.

Totodată, majorarea plăților fixe conform calculelor din tabelul nr. 2 de mai sus, nu va constitui o povară pentru părțile obligate deoarece plățile respective urmează a fi incluse în calculul tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a gazelor naturale, al tarifului pentru furnizarea energiei termice și în prețul de comercializare a produselor petroliere, astfel după cum este prevăzut în art. 8 alin. (9) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.

Cu referire la întreprinderile care efectuează auditurile energetice va fi oferit dreptul ca aceste servicii să fie prestate de către toate întreprinderile indiferent de forma organizatorico-juridică, inclusiv organizațiile nonguvernamentale (ONG) și instituțiile științifice cum ar fi Institutul de Energetică al Universității Tehnice a Moldovei.

Acest fapt va permite crearea unei concurențe pe piață între întreprinderile care prestează astfel de servicii, iar întreprinderile mari care conform prevederilor Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică au obligația de efectuare a auditurilor energetice odată la 4 ani, vor avea posibilitatea de a selecta întreprinderea care va presta astfel de servicii prin analiza unui spectru mai larg de oferte parvenite din partea mai multor întreprinderi existente pe piață.

Conform informațiilor prezentate de IP CNED, pe parcursul ultimilor ani, prestarea serviciilor de auditare energetică este efectuată de următoarele companii:

Tabelul 4. Companiile care au prestat servicii de audit energetic pe parcursul anului 2024

Nr.	Denumirea companiei	Adresa	Nr. de rapoarte de audit energetic efectuate
1	Green City Lab	mun. Chișinău. str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, nr 14/1	7
2	SRL BIOINOVATIVE	mun. Chișinău, str. Grenoble, 128/8	3
3	SRL LUXGAZ	mun. Chișinău, str. Grenoble, 128/8	3
4	WPC Energy	mun. Chișinău, str. Vasile Lupu 83, ap. 11	5
5	AO Asociația pentru Autonomie Energetică	mun. Chișinău, str. Moara Roșie 5E, ap. 12	7
6	SRL ENERGY R&D	mun. Chișinău, str. Moara Roșie 5E, ap. 12	37
7	II CHIPAR VICTOR	mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru 9, of. 503	8
8	ACGV ENERGOEXPERT SERVICE SRL	mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru 9, of. 503	16

9	Resurs Point srl	or. Chișinău, str. Independenței 4/2, of. 61	1
10	Efin Project SRL	mun. Chișinău, str. Socoleni 11	2
11	Novaservice MOL SRL	mun. Chișinău stradela Studenților 2/4	60
12	Triglifart SRL	mun. Chișinău, str. Decebal 76, of. 623	6
13	Alianța pentru Eficiență Energetică și Regenerabile (AEER)	mun. Chișinău, str. Serghei Lazo 40, of.701, et. 7, MD-2004	22
14	UPCON SRL	mun. Chișinău, str. Mesager 7	1
15	LISMAR-VENT SRL	mun. Chișinău, Str. Mihail Lermontov, 31, MD-2070	24
16	Top Logic SRL	mun. Chișinău, bd. Moscova, ap. 49	1
17	Delibenergy SRL	mun. Chișinău, str. Voluntarilor 10, ap. 138	8
18	Nictron Energy SRL	mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, 51/3, ap. (of.) 47	4
19	Envidatetec	Germany, Hamburg, Veritaskai 2, 21079	34
20	Giz Moldova	mun. Chișinău, Bd. Stefan cel Mare si Sfânt 73/1	1
21	GENESCOTEC	or. Taraclia, str. Gogol 86	6
22	ECO TEST	mun. Chișinău, str. Mircea cel Batrin 4/4, of. 201	13
23	SRL CND	mun. Chișinău, bul. Moscova 18/4	3
24	VTG SYNERGY SRL	mun. Chisinau, str. Zelinski 30, of. 11	1
25	Invest Suport S.R.L.	mun. Chișinău, str. Burebista 17	1

Chiar dacă majoritatea întreprinderilor care au efectuat audituri energetice sunt societăți comerciale, totuși există și Asociații Obștești precum și întreprinderi individuale care au prestat astfel de servicii.

Cu referire la obligația întreprinderilor mari de a efectua auditurile energetice este de menționat că termenul pentru onorarea acestei obligațiuni urmează să fie calculat din momentul recepționării notificării repetate din partea CNED și, ulterior, cel puțin o dată la fiecare patru ani de la data efectuării ultimului raport de audit energetic.

Astfel prin această modificare la Hotărârea Guvernului Nr. 829/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari, cele 45 de întreprinderi mari aprobate prin Ordinul CNED nr. 06/AB din 14 februarie 2025 (https://cned.gov.md/sites/default/files/document/attachments/lista_intreprinderilor_mari_ce_a_u_obligatia_de_a_efectua_audit_energetic_ordin_06_ab_din_14.02.2025_0.pdf), vor mai avea la dispoziție o perioadă adițională de timp pentru onorarea acestei obligațiuni.

4.4. Impactul social

Modificările propuse prin proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) va avea

un impact pozitiv asupra întregii populații a Republicii Moldova, prin continuarea efortului Guvernului în vederea facilitării proceselor de implementare a proiectelor de eficiență energetică, care vor contribui la reducerea vulnerabilității energetice a cetățenilor.

Implementarea proiectelor de eficiență energetică va contribui inclusiv la crearea locurilor de muncă. Conform unui Raport cu privire la ocuparea forței de muncă în domeniul energiei la nivel mondial elaborat de către Agenția Internațională a Energiei în 2023, investirea a cca. 1 mil. Euro în eficiența energetică ar presupune crearea a 8-27 locurilor de muncă adiționale, contribuind astfel la o dezvoltare economică a țării.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) nu stabilește careva cerințe care ar putea avea vreun impact asupra datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) nu stabilește careva cerințe care ar putea influența în mod diferit femeile, bărbații și minoritățile de gen. Totodată, acesta nu prevede promovarea unor măsuri de discriminare.

4.5. Impactul asupra mediului

Implementarea proiectului de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) va avea impact pozitiv asupra mediului datorită continuării eforturilor Guvernului în vederea implementării proiectelor de eficiență energetică și valorificare a surselor de energie regenerabilă, care au printre beneficii inclusiv reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Implementarea proiectului de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) va avea impact pozitiv și asupra sistemului de sănătate și educațional prin crearea premiselor care ar facilita implementarea proiectelor de eficiență energetică și valorificare a surselor de energie regenerabilă, contribuind astfel la modernizarea clădirilor, respectarea normelor igienico-sanitare precum și și acordarea serviciilor educaționale și medicale mai calitative. Crearea premiselor care ar atrage mijloace financiare pentru proiecte de eficiență energetică și valorificare a surselor de energie regenerabilă va avea impact și asupra dezvoltării tehnologice și inovației datorită soluțiilor propuse în cadrul diferitor proiecte ce urmează a fi implementate în acest sens, inclusiv prin colaborarea cu partenerii de dezvoltare și organizațiile internaționale în acest sens.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Având în vedere caracterul modificărilor propuse, careva măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională nu au fost identificate.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE nu sunt.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a Proiectului de Hotărâre a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Energiei, compartimentul „Transparență decizională, consultări publice” și pe portalul guvernamental.

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-cu-privire-la-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-de-guvern-privind-modificarea-unor-hotarari-ale-guvernului-facilitarea-implementarii-proiectelor-de-eficienta-energetica-ministerul-energiei-anunta-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-hotararii-guvernului-privind-modificarea-unor-hotarari-ale-guvernului-facilitarea-implementarii-proiectelor-de-eficienta-energetica/14612>

Proiectul de Hotărâre a fost expediat spre avizare către toate părțile interesate, cu publicarea acestuia inclusiv pe portalul guvernamental www.particip.gov.md:

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15044

Comentariile și obiecțiile părților care au participat la avizare au fost analizate și expuse în sinteza la proiect.

În conformitate cu pct. 239 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 proiectul definitivat împreună cu nota informativă și sinteza a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Energiei, compartimentul „Transparență decizională, consultări publice” și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15044

7. Concluziile expertizelor

În scopul respectării art. 34 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de Hotărâre a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție și respectiv expertizei juridice de către Ministerul Justiției.

Cu referire la expertiza juridică este de menționat că aceasta a evidențiat careva obiecții și propuneri pe plan redacțional în raport cu normele de tehnică legislativă aferente proiectului de Hotărâre, care au fost analizate și acceptate conform sintezei la proiect.

Raportul de expertiză nr. Nr. EHG25/10884 din 23.09.2025 menționează că în redacția propusă, proiectul nu conține factori și riscuri de corupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea proiectului de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică), nu presupune alte modificări la alte acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Vor fi necesare măsuri de organizare și implementare a modificărilor efectuate pentru a atinge obiectivele stabilite în domeniul eficienței energetice.

Principale autorități implicate în procesul de implementare vor fi Ministerul Energiei, I.P Centrul Național pentru Energie Durabilă, Agenția Națională pentru Reglementarea în Energetică.

Ministrul energiei

/semnat electronic/

Dorin JUNGHIETU

SINTEZA

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Biroul Național de Statistică	Nr. 13/1-02-87 din 25 august 2025	Biroul Național de Statistică (BNS) comunică lipsă de obiecții și propuneri la proiectul de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) (număr unic 677/MEn/2025) expediat spre avizare.	Se ia act de informare.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Nr. 10-4570 din 22.08.2025	Ca urmare a examinării proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) (număr unic 677/MEn/2025), în limitele competențelor funcționale, comunicăm următoarele propuneri de îmbunătățire. La pct. 2 ce vizează modificarea Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1064/2023, subpct. 2.3, cu titlul de mențiune, evocăm faptul că, perioada calculată de recuperare a investițiilor de 154 de ani, depășește de aproximativ trei ori durata de existență a construcțiilor tradiționale, construite și exploatate în condiții normale, care în conformitate cu Documentul normativ NCM E.01.02:2019 Acțiuni în construcții. Regulament privind stabilirea categoriilor de importanță a construcțiilor, aprobat prin Ordinul Ministrului economiei și infrastructurii nr. 143/2020, este de până	Se ia act de informare. Perioada calculată de recuperare a investiției de 154 de ani menționată la pct. 14 se referă la casele individuale, care utilizează lemnele de foc drept principală resursă energetică pentru încălzire. Acest fapt se datorează costului mic al lemnului de foc care sunt utilizate în calitate de combustibil pentru încălzire. Finanțarea măsurilor de reabilitare energetică a caselor individuale în cadrul Programului de finanțare Fondul pentru Eficiență Energetică din Republica Moldova are loc în

		la 50 de ani, ceea ce face ca proprietarii clădirilor să nu fie cointeresați în efectuarea lucrărilor de renovare.	baza prevederilor produselor de finanțare, care prevede că un proiect poate fi finanțat doar dacă se încadrează în indicatorii economici de proiect, printre care se regăsește și perioada de recuperare a investiției, care trebuie să fie de maxim 20 de ani. Astfel, având în vedere cele menționate, finanțarea unor proiecte de eficiență energetică, care ar depăși perioada de recuperare a investiției prevăzută conform produsului de finanțare, este exclusă.
		La pct. 4 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 251/2024 cu privire la aprobarea Programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”: în subpct. 4.2.2, 4.2.3, 4.2.5 și 4.2.9, se utilizează noțiunea de „<i>construcții locative</i>”, noțiune care nu este utilizată în legislația din domeniu (Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe și Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023). Astfel, propunem substituirea acesteia cu noțiunea de „<i>clădire rezidențială</i>”, care în conformitate cu art. 3 din Codul urbanismului și construcțiilor, reprezintă casă individuală destinată pentru traiul unei familii, casă individuală amplasată separat, cuplat sau înșiruit, de tip duplex (triplex), destinată pentru traiul mai multor familii, bloc locativ.	Se acceptă parțial. Sintagma „construcții locative” au fost substituite cu sintagma „case individuale”

		subpct. 4.2.3, textul „certificatul de urbanism sau autorizația de construire, în conformitate cu condițiile produselor de finanțare aplicabile”, se va completa la final cu textul „sau notificarea remisă în adresa autorității administrației publice locale privind intenția de începere a lucrărilor de construcție, conform prevederilor Regulamentului cu privire la construcția și recepția caselor individuale cu un etaj, cu suprafața mai mică de 150 de metri pătrați, destinate pentru una sau două familii, și a anexelor gospodărești ale acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 585/2024”. Această completare rezultă din faptul că, în conformitate cu prevederile art. 150 alin. (1) lit. t) din Codul urbanismului și construcțiilor, lucrările de execuție a caselor individuale cu un etaj, cu suprafața mai mică de 150 de metri pătrați, destinate pentru una sau două familii, și a anexelor gospodărești ale acestora, construite pe teren proprietate privată și situate în localitățile rurale, cu excepția celor din zonele protejate, pot fi executate fără certificat de urbanism și autorizație de construire.	Se acceptă.
Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică	Nr. 03-02/4839 din 29.08.2025	Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică a examinat demersul nr. 18-69-8797 din 18.08.2025, prin care se solicită avizarea proiectul de Hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea unor Hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) (număr unic 677/MEn/2025), autor — Ministerul Energiei (persoană responsabilă — Nicolae Olari, e-mail: nicolae.olari@energie.gov.md), la care comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor.	Se ia act de informare.

Ministerul Sănătății	Nr. 22/2708 din 29.08.2025	Ministerul Sănătății a examinat proiectul de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) (număr unic 677/MEn/2025), autor – Ministerul Energiei, remis spre avizare, și în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții, însă formulează următoarele recomandări. La punctul 5.2 se recomandă substituirea denumirii „Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă” cu abrevierea „IP CNED”, având în vedere că în textul hotărârii în vigoare este prevăzută utilizarea formei abreviate. Totodată, se constată o neconcordanță între denumirea abreviată a Instituției Publice Centrul pentru Energie Durabilă de la punctul 5.3.1 (IP CNED) și punctul 5.3.2 (CNED) din proiectul hotărârii, aceiași discrepanță o întâlnim și în Nota de fundamentare a prezentei hotărâri. Se recomandă uniformizarea denumirii și abrevierii pe tot parcursul textului, în vederea asigurării coerenței și clarității actului normativ.	Se acceptă parțial. La pct. 5.2 sunt propuse modificări la pct. 3 din Hotărârea Guvernului Nr. 829/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari. În cadrul Hotărârii de Guvern menționate nu se utilizează forma abreviată „IP CNED”, prin urmare nu este argumentată propunerea. La pct. 5.3.2, care vizează modificarea pct. 26 din Regulament a fost efectuate corectările de rigoare din CNED în IP CNED. În Nota de fundamentare au fost efectuate ajustările corespunzătoare conform recomandărilor prezentate.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale	Nr. 17/4115 din 28.08.2025	Ministerul Muncii și Protecției Sociale a examinat demersul Cancelariei de Stat nr. 18-69-8797 din 18.08.2025 cu referire la avizarea proiectului de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) (număr unic 677/MEn/2025) și în limita competenței funcționale comunică următoarele. La proiectul de hotărâre a Guvernului: Pe tot parcursul textului, urmează a fi revizuită numerotarea punctelor, în conformitate cu art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017. Pentru o interpretare corectă și o aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte,	Se acceptă.

		care se numerotează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar.	
		La pct. 2.5 sbp. 5), se va ține cont că la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv. Obiecția se referă și la pct. 2.8.	Se acceptă.
		În Nota de fundamentare, compartimentul 4.4 Impactul social, primul alineat, după cuvintele „eficiență energetică,” se propune completarea textului cu sintagma: „care ulterior va spori la reducerea vulnerabilității energetice a cetățenilor.” Această completare contribuie la evidențierea impactului social al măsurilor propuse, subliniind beneficiile pe termen mediu și lung asupra securității energetice a cetățenilor.	Se acceptă.
Ministerul Dezvoltării Economice Digitalizării	și Nr. 03-2539 din 01.09.2025	Cu referire la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) (număr unic 677/MEn/2025), în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act de informare.

Ministerul Agriculturii Industriei Alimentare	și Nr. 2025PHG-2478 din 03.09.2025	În contextul examinării proiectului de Hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) (număr unic 677/MEn/2025), Vă comunicăm următoarele. 1) Obiecții argumentate și explicite pe marginea cărora trebuie să se ajungă la un acord: În Programul de finanțare „<i>Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova</i>” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 251/2024: subpct. 4.2.3, expresia „<i>și/sau decizia băncii de acordare a creditului</i>” propunem să fie expusă în următoarea redacție „<i>și/sau decizia băncii sau organizației de creditare nebanară de acordare a creditului</i>”, din motivul că art. 1763 Cod Civil stabilește că creditul poate fi acordat de o bancă sau o organizație de creditare nebanară.	Se acceptă.
		Pornind de la faptul că unul dintre temeiurile legale de elaborare a proiectului Hotărârii este art. 233 alin. (3) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică potrivit căruia „modul de acordare și gestionare a garanțiilor financiare și a compensațiilor financiare se stabilesc de către Guvern”, considerăm necesar de completat Capitolul III din cadrul Anexei nr. 1 a Hotărârii Guvernului nr. 251/2024 care reglementează componentele și activitățile principale ale programului FEERM cu norme privind criteriile de eligibilitate ce trebuie îndeplinite în vederea acordării de compensații și garanții financiare, mărimea stimulentului financiar acordat, procedura de depunere a actelor, de examinare și de emitere a deciziei precum și obligația Centrului Național pentru Energie Durabilă de elaborare a manualului operațional de implementare a modului de acordare și gestionare a garanțiilor	Nu se acceptă. Pentru reglementarea modului de acordare și gestionare a garanțiilor financiare și a compensațiilor financiare va fi elaborată o Hotărâre de Guvern separată.

		financiare și compensațiilor financiare și a ghidului de aplicare a acestuia.	
		În opinia Ministerului, noțiunea „stimulent financiar” urmează să fie completată și expusă în următoarea redacție „stimulente financiare – suport financiar nerambursabil, sub formă de grant, alocație, garanție financiară și/sau compensație financiară”, din considerentul că art. 231 alin. (6) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică stabilește că „Măsurile de eficiență energetică și/sau de valorificare a surselor regenerabile de energie sunt finanțate din mijloacele financiare ale FEE prin intermediul granturilor, al garanțiilor financiare și/sau al compensațiilor financiare”.	Nu se acceptă. A se vedea comentariul de mai sus. Totodată, a se vedea pct. 2.9 din proiectul Hotărârii de Guvern care prevede modificarea pct. 27 din Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026 și care este propus a fi aprobat cu următorul cuprins: „27. Valorificarea resurselor financiare colectate în cadrul prezentului Program este organizată în cadrul Programelor de finanțare aprobate de Guvern precum și în cadrul produselor de garantare și/sau compensare elaborate și aprobate de către CNED”;
		2) Propuneri care poartă caracter de recomandare: subpct. 4.2.2, 4.2.3, 4.2.5 și 4.2.9, este utilizată noțiunea „construcții locative”, însă atât Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe cât și Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 nu utilizează termenul menționat supra, din acest motiv propunem substituirea noțiunii „construcții locative” cu termenul „clădire rezidențială”, definită în art. 3 din Codul urbanismului și	Se acceptă parțial. Propunerea a fost analizată împreună cu propunerea parvenită din partea MIDR. Astfel, sintagma „construcții locative” au fost substituite cu sintagma „case individuale”.

		construcțiilor, ca fiind o casă individuală destinată pentru traiul unei familii, casă individuală amplasată separat, cuplat sau înșiruit, de tip duplex (triplex), destinată pentru traiul mai multor familii, bloc locativ;	
		subpct. 5.3.1, utilizează abrevierea „IP CNED” (Instituția Publică Centrul pentru Energie Durabilă) pe când în tot textul Proiectului este utilizată abrevierea „CNED”, propunem utilizarea unei singure abrevieri în vederea uniformizării terminologiei utilizate.	Se acceptă. La pct. 5.3.2, care vizează modificarea pct. 26 din Regulament a fost efectuate corectările de rigoare din CNED în IP CNED.
Ministerul Mediului	Nr. 13-05/2480 din 02.09.2025	În contextul examinării proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) (număr unic 677/MEn/2025), Vă comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor. Totodată, se notează că, Ministerul Mediului susține implementarea și promovarea proiectelor care au ca scop aplicarea măsurilor de eficiență energetică.	Se ia act de informare.
Ministerul Finanțelor	Nr. 09/2-03/423/1300 din 08.09.2025	La indicația Cancelariei de Stat nr.18-69-8797 din 18 august 2025, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică), (număr unic 677/MEn/2025), autor – Ministerul Energiei și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică următoarele. Cu titlu general, menționăm că, pe întreg textul proiectului numerotarea punctelor nu corespunde noilor cerințe, or, potrivit art. 52 alin. (3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerotează prin	Se acceptă.

		adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar.	
		<u>Referitor la punctul 2 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.676/2020</u> Subpct. 2.15 Anexa nr.4 în tabelul „Contribuțiile totale anuale ale părților obligate pe durata programului” menționăm că, autorul urmează să aducă claritate referitor la sumele indicate, deoarece, conform datelor reflectate în sistemul trezorerial sau în estimările pentru anii următori acestea sunt executate/planificate sau planificate în modul următor: Executat 2024 - 163,0 mil.lei; Precizat 2025 - 232,9 mil.lei; Estimat 2026 - 249,1 mil.lei. Totodată, atenționăm, că la moment este în proces de definitivare CBTM 2026-2028, în care vor fi incluse și estimările privind încasările sumelor din Contribuția ce urmează a fi achitată conform schemei de obligații în domeniul eficienței energetice.	Se acceptă parțial. În tabelul din anexa nr. 4 din proiectul Hotărârii de Guvern sunt indicate valorile estimative <i>actualizate</i> ale contribuțiilor totale anuale ale părților obligate. Actualizarea valorilor a fost efectuată în baza Metodologiei pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr. 1068/2023, care prin prezentul proiect de Hotărâre de Guvern este completată cu un nou capitol în acest sens. Este de menționat că valorile actualizate indicate în tabelul din Anexa nr. 4 reprezintă valori <i>estimative</i> necesare a fi acumulate în anul calendaristic „t” pe durata Programului pentru implementarea măsurilor de eficiență energetică în scopul realizării a noi economii anuale de energie stabilite în cadrul schemei de obligații de eficiență energetică. Diferența dintre valorile de fapt acumulate în anul 2024 și cea care

			va rezulta pentru anul 2025 este luată în considerare pentru a fi acumulată în anul 2026, astfel după cum este prevăzut de noile prevederi de completare a Metodologiei pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate. Prin urmare, valorile incluse în CBTM 2026-2028 urmează a fi actualizate după aprobarea modificărilor propuse în cadrul proiectului actual de Hotărâre de Guvern.
		<u>Referitor la punctul 4 privind modificarea Hotărârea Guvernului nr.251/2024</u> Subpct.4.2.2 cuvântul „bancar” se va substitui cu cuvântul „trezorerial” în conformitate cu art. 231, alin. (5) din Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică conform căruia mijloacele financiare ale FEE prevăzute la alin. (4) lit. d) contribuțiile beneficiarilor de programe de finanțare se gestionează prin conturile CNED deschise în CUT. Ținând cont de cele menționate, și în vederea asigurării transparenței mijloacelor financiare, contribuția achitată de către beneficiari la fel urmează a fi gestionată prin contul trezorerial. Reieșind din cele relatate, proiectul urmează a fi definitivat prin prisma propunerilor și obiecțiilor prezentate.	Se acceptă parțial. Noțiunea de contribuție efectivă a beneficiarului prezentată la pct. 4.2.2 a fost ajustată.

Ministerul Finanțelor	Nr. 09/2-09/459 din 29.09.2025	La solicitarea Ministerului Energiei nr.03-2396 din 09 septembrie 2025, Ministerul Finanțelor a examinat repetat proiectul de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică),(număr unic 677/MEn/2025) și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică susținerea de principiu a acestuia. Totodată, menționăm, că la etapa de elaborare a proiectului legii bugetului de stat pentru anul 2026, urmează a fi corelate estimările privind încasările sumelor din contribuția ce urmează a fi achitată conform schemei de obligații în domeniul eficienței energetice.	Se acceptă.
Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenorialului	Nr. 1304-02/26 din 01.09.2025	Prin prezenta, Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenorialului, examinând demersul Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. 18-69-8797 din 18.08.2025, prin care se solicită avizarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) (număr unic 677/MEn/2025), în limita competențelor funcționale, comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor cu privire la proiectul actului normativ nominalizat.	Se ia act de informare.
Centrul Național pentru Energie Durabilă	15 – 1296 din 03.09.2025	Prin prezenta, IP Centrul Național pentru Energie Durabilă (IP CNED), instituția publică care are misiunea de a coordona și de a organiza activitățile orientate spre asigurarea implementării politicii de stat în domeniile de activitate atribuite în conformitate cu HG 1060/2023, în contextul demersului Nr. 03-2216 din 19 august 2025 cu privire la avizarea <i>proiectului hotărârii cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea</i>	Se acceptă.

		<i>implementării proiectelor de eficiență energetică</i>), (număr unic 677/MEn/2025), vă comunică următoarele propuneri: • La pct. 4.2.3., se propune completarea sintagmei „[...] - certificatul de urbanism sau autorizația de construire [...]” cu cuvântul „prezintă” - „[...] – <i>prezintă</i> certificatul de urbanism sau autorizația de construire [...]”	
		Totodată, în Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr. 676/2020 se propune efectuarea următoarelor modificări: • Substituirea sintagmei „Agenția”, la orice formă gramaticală, cu sintagma „Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă” la forma gramaticală corespunzătoare sau prescurtat IP CNED.	Nu se acceptă. Denumirile neuniforme cum ar fi Agenția, Centrul apar doar pe portalul www.legis.md, pe motiv că acesta nu este actualizat cu luare în considerare a modificărilor aprobate prin Anexa 4 la HG 1060/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă. În cazul în care HG 676/2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la auditorii energetici și auditul energetic se deschide utilizând portalul www.moldlex.md, nu există astfel de denumiri neuniforme.

		În Cap. I, pct. 3 se propune includerea și definirea noțiunii de „Grup de clădiri”	Se acceptă.
		În Cap. II, Secțiunea a 21-a, pct. 24² se propune completarea cu următoarea sintagmă - „[...] cu introducerea mențiunii „suspendat” în cadrul acestuia, indicarea ordinului de suspendare și motivului în compartimentul „mențiuni” din Registru”.	Se acceptă parțial. Punctul 24 ² a fost propus în redacție nouă.
		La Cap. II, Secțiunea a 21-a, pct. 24⁵ se propune adăugarea sintagmei - „[...] din data emiterii ordinului de suspendare”.	Se acceptă.
		La fel, la Hotărârea Guvernului Nr. 1064/2023 cu privire la aprobarea Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026, se propune operarea următoarelor modificări: Excluderea Pct. 1, subpct. 2), lit. a) din Anexa 2 din motiv că actualmente IP CNED nu promovează astfel de măsuri.	Nu se acceptă. La moment CNED nu finanțează astfel de măsuri, însă în cadrul proiectelor de eficiență energetică finanțate cu Suportul BERD, GiZ pentru Asociațiile de proprietari în condominiu, această măsură ar putea fi necesară a fi finanțată în anumite cazuri. Păstrarea acesteia în Anexa 2 la Hotărârea Guvernului Nr. 1064/2023 cu privire la aprobarea Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-

			2026 nu obligă CNED să asigure finanțarea acestei măsuri, aceasta urmează a fi considerată drept eligibilă în cazul eventualelor produse de finanțare ce urmează a fi aprobate.
		Includerea unui punct suplimentar prin care se va defini termenul „produse de garantare și/sau compensare” sau, alternativ, se va face referință la cadrul legal corespunzător din care a fost preluată această noțiune.	Nu se acceptă. Noțiunea de compensație financiară și produs de garantare este prezentată în legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.
		Se propune includerea unui punct suplimentar în Hotărârea Guvernului Nr. 251/2024 cu privire la aprobarea Programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”, și anume punctul 47 ¹ , care va avea următorul conținut: „47 ¹ . Achiziționarea bunurilor, lucrărilor și/sau serviciilor aferente măsurilor de eficiență energetică și/sau de valorificare a surselor regenerabile de energie finanțate în cadrul programului FEERM, se efectuează în conformitate cu condițiile produselor de finanțare aplicabile.”	Se acceptă.
Termoelectrica SA	Nr. 79/5750 din 29.08.2025	Prin prezenta, „Termoelectrica” SA informează că a examinat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de	Se ia act de informare.

		eficiență energetică) (număr unic 677/MEn/2025), și comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor la proiectul actului respectiv, în partea ce ține de competența sa.	
CET Nord SA	Nr. 500-08/1103 din 01.09.2025	În contextul demersului Ministerului Energiei referitor la avizarea proiectului de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) (număr unic 677/MEn/2025), autor – Ministerul Energiei, exprimăm un aviz pozitiv cu privire la aprobarea acestuia.	Se ia act de informare.
Moldovagaz SA	Nr. 04/2-2482 din 03.09.2025	SA Moldovagaz a examinat în limita competenței proiectul de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) (număr unic 677/MEn/2025) și comunică despre lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act de informare.
SA Rețele Electrice de Distribuție Nord	Nr. STER-09/2040 din 02.09.2025	Prin prezenta, administrația S.A. „RED-Nord” Vă aduce la cunoștință că a analizat adresarea DVS. Nr. 03-2216 din 19.08.2025 cu privire la consultarea, examinarea și avizarea proiectului de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică), (număr unic 677/MEn/2025). Vă comunicăm că administrația Societății nu are propuneri sau recomandări pe marginea proiectului de Hotărâre menționat.	Se ia act de informare.
Premier Energy Distribution SA	Nr. 0504/166696 din 03.09.2025	Prin prezenta, Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A., având în vedere scrisoarea Nr. 03-2216 din 19 august 2025 de avizare a Proiectului de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică), își exprima dezacordul cu privire la mărimea contribuțiilor pe seama operatorilor de distribuție a	Nu se acceptă. Excluderea furnizorilor de energie termică din lista părților obligate, propuse în proiectul de Hotărâre de Guvern este efectuată în baza prevederilor Legii nr.

		energiei electrice prin excluderea din lista părților obligate a furnizorilor de energie termică pentru încălzire și/sau preparare a apei calde menajere, și/sau răcire, care, după cum se menționează în nota de fundamentare (pag.1, pct.2.2, sbpct.2), va avea un efect pozitiv asupra tarifelor la energia termică a consumatorilor conectați la sistemele de alimentare centralizată cu energie termică. De asemenea, conform celor reflectate la pct.16 (pag.21) din Tabelul comparativ este specificat ca plata fixă în anul calendaristic „t”, în lei/kWh de energie electrică distribuită de operatorii sistemelor de distribuție a energiei electrice pentru anul 2026 crește de la 0,011 lei/kWh la 0,017 lei/kWh și dispăre în totalitate contribuția pentru energia termică. Același lucru îl regăsim și pe pag.7 din Anexa-Proiect, menționăm că majorarea contribuției cu 0,006 lei/kWh pentru operatorul de distribuție, ar constitui circa 19-20 mln. lei, va avea un impact negativ asupra tarifului pentru distribuția energiei electrice și a preturilor de furnizare a energiei electrice pentru consumatorul final. Afirmația că va avea efect pozitiv asupra tarifelor la energia termică a consumatorilor conectați la sistemele de alimentare centralizată cu energie termică pe seama celor de energie electrică nu este justă. Astfel, considerăm că prin această acțiune sunt avantajați consumatorii de energie termică centralizată, iar consumatorii de energie electrică care nu beneficiază de încălzire centralizată sunt dezavantajați. Venim cu propunerea să fie menținută în continuare contribuția furnizorilor de energie termică sau contribuția de la energia termică să fie integral atribuită gazelor naturale, combustibilul utilizat majoritar pentru energia termică atât centralizată, cât și individuală.	139/2018 cu privire la eficiența energetică, care a fost modificată ultima dată prin legea nr. 111/2025 pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică). Motivele cu argumentările corespunzătoare care au stat la baza excluderii furnizorilor de energie termică din lista părților obligate sunt prezentate în Nota de fundamentare a legii nr. 111/2025 pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică).
		Referitor la Tabelul 3 – „Cantitatea economiilor anuale de energie la a căror realizare trebuie să contribuie părțile obligate”, precizăm următoarele: Valoarea aferentă Operatorilor sistemelor de	Nu se acceptă. Cantitatea economiilor anuale de energie la a căror realizare trebuie

		distribuție a energiei electrice (0.449 ktep) a fost majorată în mod nejustificat și nu reflectă realitățile operaționale ale OSD. În consecință, considerăm că această valoare nu este fundamentată corespunzător și nu poate constitui o bază obiectivă pentru stabilirea obligațiilor de economisire a energiei. Recomandăm, ca valoarea prevăzută pentru OSD să fie aliniată cu obiectivele stabilite de către ANRE, conform prevederilor din Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.	să contribuie părțile obligate a fost efectuată în baza prevederilor Hotărârii de Guvern 1068/2023 cu privire la aprobarea Metodologiei pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate, cu luare în considerare a modificărilor propuse asupra metodologiei în cadrul prezentului proiect de Hotărâre de Guvern. Modificările propuse la Metodologia pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate sunt efectuate cu luarea în considerare a prevederilor legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.
		În concluzie, efortul de a asigura finanțarea pentru eficiența energetică trebuie să vină din partea tuturor sectoarelor de consum de energie. Motivul de bază nu este de a sugera, că excluderea consumatorilor de energie termică centralizată va beneficia de o rată mai mică, deoarece același lucru s-ar aplica și consumatorului de energie electrică dacă acestea ar fi excluși de la asigurarea finanțării pentru eficiența energetică. Acesta trebuie să fie un efort comun.	Nu se acceptă. Furnizorii de energie termică plătesc contribuțiile în cadrul schemei de obligații în domeniul eficienței energetice în funcție de consumul de gaz natural care este utilizat pentru producerea energiei. Prin urmare, excluderea contribuțiilor din partea acestora, pentru energia termică livrată consumatorilor este argumentată

			prin faptul că astfel este evitată achitarea dublă a contribuțiilor din partea acestora - atât pentru gazul natural consumat pentru producerea energiei cât și pentru energia termică livrată consumatorilor conectați la sistemele centralizate de energie termică.
ACGV ENERGOEXPERT SERVICE” SRL	Aviz fără număr din 28.08.2025	Stimate Dle Ministru, Stimați reprezentanți ai IP Centrul Național pentru Energie Durabilă (CNED), Subiect: Propuneri în cadrul CONSULTĂRII PUBLICE pentru proiectul de Hotărâre a Guvernului privind modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică), nr. unic 677/MEn/2025. În temeiul art. 32 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 privind Guvernul, precum și art. 9 alin. (1) lit. c) și art. 233 alin. (1)–(3) din Legea nr. 139/2018 privind eficiența energetică, transmitem observațiile și propunerile noastre pentru îmbunătățirea cadrului normativ relevant, cu accent pe protejarea interesului public, creșterea calității auditurilor energetice, debirocratizare și prevenirea abuzurilor. Documentul este structurat pe trei paliere: HG 676/2020 (cu modificările din 24.04.2025) – protecția drepturilor auditorilor energetici și claritate procedurală;	Se ia act.

		HG 251/2024 – Programul de facilitare a proiectelor de eficiență energetică; HG 829/2024 – etapizarea auditurilor pentru întreprinderi mari prin Program Multianual de Audit Energetic (PMAE). Vă rugăm să tratați propunerile de mai jos ca text de amendamente (unde este posibil) și măsuri operaționale pentru manuale/ghiduri, cu aplicare uniformă și previzibilă. Propuneri concrete pro-auditori pentru HG 676/2020 Zone problematice Denumiri neuniforme ale autorității: în același text apar „Agenția”, „Centrul” și „organul central”, ceea ce creează incertitudine procedurală și teren pentru refuzuri formale. (de ex. la calificare/prelungire/recunoaștere) Suspendarea și radierea: există mecanism de suspendare nou introdus, dar fără garanții suficiente de due-process (dreptul de a fi ascultat, acces la probe, termen clar, efect suspensiv parțial). Radierea poate porni și din neconformități în echipe unde nu e clară delimitarea contribuțiilor. Raportări redundante: compania raportează semestrial, apoi raportează și auditorul, inclusiv „raport zero” – birocrație dublă, risc de sancționare pentru omisiuni minore. Verificarea calității: țintă de 5% și formulări care pot duce la verificări prea dese ori neclare, plus publicarea unor mențiuni ce pot afecta reputația înainte de epuizarea căilor de atac.	
--	--	--	--

		Registrele electronice: încă se acceptă ținerea provizorie „în Excel”, fără termen de tranziție ferm și fără garanții de securitate/trasabilitate. Termene și „tăcere pozitivă”: există tăcere pozitivă la calificare, dar nu și în restul procedurilor (prelungire, recunoaștere); lipsesc sancțiuni pentru depășirea termenelor de către autoritate. Confidențialitate și publicare: se cer copii ale rapoartelor; în paralel pot fi publicate liste și mențiuni, fără o protecție explicită a secretelor comerciale și fără „drept la replică” vizibil. Conținutul tehnico-economic: se cere explicit „perioada simplă de recuperare”, dar nu și „perioada de recuperare actualizată” (în practică, finanțatorii cer ambele). Echipe de audit: dacă nu se pot delimita contribuțiile, se pot penaliza toți auditorii implicați –disproporționat.	
		Amendamente propuse 1. Clarificarea autorității competente Se modifică întregul text pentru folosirea unitară a noțiunii „Centrul Național pentru Energie Durabilă (Centrul)”, înlocuind „Agenția” acolo unde este cazul, iar „organul central” rămâne doar cu rolul de politică publică/monitorizare. (Articolele privind calificarea, actualizarea, prelungirea, recunoașterea)	Nu se acceptă. Denumirile neuniforme cum ar fi Agenția, Centrul apar doar pe portalul www. legis.md, pe motiv că acesta nu este actualizat cu luare în considerare a modificărilor aprobate prin Anexa 4 la HG 1060/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă. În cazul în care HG 676/2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la auditorii energetici și auditul energetic se deschide

			utilizând portalul www.moldlex.md , nu există astfel de denumiri neuniforme.
		2. „Cartă a drepturilor auditorului” – secțiune nouă Se introduce după Secțiunea a 2-a (Calificare) o secțiune nouă „Garanții procedurale și drepturile auditorului”, care prevede: dreptul la informare completă asupra motivelor oricărei măsuri (suspendare/radiere), acces la dosar și probe; dreptul de a fi audiat înainte de emiterea actului (cu minim 10 zile pentru observații); termen maxim de soluționare și tăcere pozitivă la prelungire și recunoaștere (dacă Centrul nu răspunde în 15 zile lucrătoare, cererea se consideră admisă); interdicția de a publica mențiuni negative până la rămânerea definitivă a măsurii; efect suspensiv parțial pentru suspendare (auditorul poate finaliza contractele aflate în derulare, dacă nu sunt atinse aspecte de siguranță publică).	Nu se acceptă. Drepturile auditorului și modalitățile de soluționare a disputelor care apar dintre auditorul energetic și beneficiar și/sau Centrul Național pentru Energie Durabilă sunt prezentate în Ghidul privind verificarea calității auditurilor energetice, elaborat de către Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă precum și în Codul de conduită al auditorului energetic aprobat de Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.
		3. Suspendarea – garanții și proporționalitate Se modifică Secțiunea a 21-a (Suspendare): se adaugă obligația convocării unei ședințe de clarificare la cererea auditorului; se instituie escaladare graduală: avertisment scris → suspendare limitată pe categoria/tema vizată → suspendare totală doar dacă neconformitățile majore persistă;	Nu se acceptă. Propunerile efectuate țin de procedura de verificare a calității auditurilor energetice, care este descrisă în Ghidul privind verificarea calității auditurilor energetice, elaborat și aprobat de către Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă.

		termenul de 3 luni rămâne maxim, dar se prevede ridicarea automată la remediere + mențiunea din registru devine „remediat” (nu rămâne „pete” reputațional).	În punctele 24¹ – 24⁵ sunt prezentate prevederi care se referă la suspendarea înregistrării auditorilor energetici în Registrul electronic al auditorilor energetici.
		4. Radierea – delimitare clară a culpei Se completează pct. 25 și pct. 67: la auditurile de echipă, delimitarea contribuției devine obligatorie; dacă nu e posibilă, răspunde în principal coordonatorul echipei, nu întreaga echipă; „neconformități majore repetate” rămâne criteriu, dar se introduce o perioadă de remediere obligatorie (plan asumat, termen, re-verificare) înainte de radiere.	Nu se acceptă. În pct. 67 din cadrul Regulamentului este prevăzută modalitatea de răspundere pentru calitatea auditurilor energetice efectuate cu participarea mai multor auditori energetici „67. În cazul în care auditul energetic este efectuat de un grup de auditori, în lipsa posibilității de delimitare a serviciilor efectuate, se va considera căte un audit energetic care nu corespunde criteriilor și cerințelor de calitate stabilite pentru fiecare auditor energetic implicat.” Perioada de remediere a neconformităților majore este prevăzută deja la pct. 24¹ – 24⁵ din cadrul Regulamentului.
		5. Raportările semestriale – debirocratizare Se modifică pct. 52–53:	Nu se acceptă. Transmiterea în adresa CNED a rapoartelor de audit energetic atât de către persoanele juridice care l-au elaborat cât și de auditorii energetici care au participat la

		compania transmite semestrial lista; auditorul nu mai transmite separat aceleași date – doar confirmă în portal printr-un „clic” că a participat la proiectele listate; „raport zero” devine opțional (boxa „fără activitate”) fără demers formal.	elaborarea acestuia este necesară pentru verificarea de către CNED a calității acestora și asigurarea faptului că în cadrul procedurii de verificare a calității Rapoartelor de audit energetic sunt luate în considerare toate Rapoartele de audit energetic elaborate pe parcursul anului precedent.
		6. Verificarea calității – echilibrare & transparență Se modifică pct. 60–63, 68–71: plafon clar: max. o verificare/an/auditor/categorie, cu excepții motivate; publicarea listei pentru verificare rămâne, dar algoritmul aleatoriu se publică integral (inclusiv criteriile de risc) + mecanism de abținere pentru conflicte de interese ale experților; rezultatele se publică doar după soluționarea contestațiilor; auditorul are drept la replica atașat vizibil.	Nu se acceptă. Conform prevederilor pct. 60-63 și respectiv 68-71 sunt prezentate regulile care se aplică la verificarea calității auditurilor energetice. Algoritmul și criteriile de selectare a auditurilor energetice supuse verificării sunt prezentate în ghidul privind verificarea calității auditurilor energetice, elaborat și aprobat de către Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă.
		7. Registrele electronice – termen ferm & Securitate Se modifică pct. 4, 55, 78–82: tranziția „Excel” încetează la o dată fixă (ex.: 31.12.2025); se introduc cerințe minime IT: autentificare, jurnalizare, criptare, API pentru verificarea publică a statutului;	Se acceptă parțial. Registrele electronice vor fi parte a sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, care urmează a fi creat și gestionat în vaza unui Regulament aprobat de Guvern. La moment se lucrează la elaborarea proiectului Regulamentului respectiv, iar

		se publică doar datele necesare beneficiarilor (fără mențiuni negative provizorii), iar istoricul negativ include și rezultatul contestației.	odată cu definitivarea acestuia, va fi supus procedurii de promovare și aprobare de Guvern. Conform prevederilor pct. 4 din HG 676/2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la auditorii energetici și auditul energetic este menționat că „Până la instituirea Registrului electronic al auditorilor energetici și a Registrului electronic al auditului energetic, în conformitate cu regulile stabilite în Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, acestea vor fi ținute de către Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă în format electronic, sub formă de fișiere Excel, cu introducerea și actualizarea manuală a datelor.”
		8. Termene și sancțiuni pentru autoritate Se completează articolele cu termene (examinare 15 zile, comunicare 10 zile): depășirea termenului → tăcere pozitivă; indicator anual de performanță administrativă publicat de Centru.	Nu se acceptă. Termenele prevăzute de Regulament sunt respectate de CNED, iar includerea unor prevederi de sancționare a acestuia pentru nerespectarea termenelor prevăzute de Regulament este improprie și nu este argumentată.

		9. Confidențialitate și publicare Se clarifică pct. 41–42, 52, 54, 79, 81: când se transmit copii de raport, se impune pseudonimizarea datelor sensibile (prețuri, tehnologii proprietare, scheme detaliate) – un set minim de câmpuri standard pentru verificare; publicarea listelor nu poate include aprecieri calitative înainte de finalizarea tuturor căilor de atac; se introduce răspundere pentru divulgarea neautorizată a secretelor comerciale.	Nu se acceptă. Punctele la care se face referință reglementează aspectele ce țin de confidențialitatea datelor și publicarea acestora.
		10. Conținutul analizelor economice Se modifică pct. 50 lit. 3: „analiza perioadei simple de recuperare” devine „analiza perioadei simple și/sau actualizate de recuperare, după cerințele finanțatorului”. (Înlocuiește termenul vag ROI cu formulări clare: perioadă de recuperare simplă și perioadă de recuperare actualizată.)	Nu se acceptă. Pct. 50 subpct. 3 prevede deja necesitatea de analiză a costurilor pentru perioada de viață a tehnologiilor în conformitate cu cerințele unui eventual finanțator al măsurilor de eficientizare a consumului de resurse energetice, pentru a lua în considerare economiile de energie pe termen lung, investițiile pe termen lung, valorile remanente și ratele de actualizare
		11. Conflict de interese extins Se extinde pct. 46: pe lângă interdicția actuală (angajator și fonduri publice), se includ:	Nu se acceptă. La art. 20 alin 4) din legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică este prevăzut expres că auditorii energetici nu pot efectua auditul energetic doar în cadrul companiilor în care sunt angajați.

		contracte curente de proiectare/executare pe același obiect, rude de gradul I implicate la beneficiar, precum și o perioadă de răcire (12 luni) după încetarea unui raport de muncă relevant.	Prin urmare, propunerea efectuată depășește limitele prevăzute de legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică și urmează a fi analizată la o etapă care va viza modificarea acesteia.
		12. Domeniu și specializare Se clarifică pct. 9–10: auditorul poate solicita specializări înguste (ex. SACET, cogenerare, refrigerare, panouri electrice, etc.), iar contractul de audit poate viza doar componentele cu potențial semnificativ de eficiență (nu obligă audit „triplu” clădiri-procese-transport dacă nu este justificat). Se adaugă definiții în capitolul de noțiuni, pentru aliniere terminologică.	Nu se acceptă. Nu este clară propunerea. Pct. 9 și 10 prevede categoriile pentru care pot fi calificați auditorii energetici.
		13. Comisia de experți – integritate Se completează pct. 58: criterii explicite de independență (fără contracte în ultimii 2 ani cu beneficiar/auditor verificat), rotație a experților, publicarea listelor anuale și a onorariilor, precum și dreptul auditorului de a cere recuzarea unui expert cu potențial conflict.	Nu se acceptă. Comisia de experți este instituită în cadrul Centrului din experți cu experiență profesională/didactică de cel puțin 10 ani în domeniul energetic. Alte criterii sunt stabilite de către CNED la publicarea anunțului de selectare a experților.
		Ce obținem prin aceste modificări • Protecție reală împotriva exceselor birocratice (tăcere pozitivă, dreptul de a fi ascultat, termene ferme). • Transparență și predictibilitate în verificări, cu conflict de interes management.	Se ia act de informare.

		• Mai puțină hârtie, raportări simplificate, registru IT securizat. • Calitate mai ridicată a auditurilor, fără a penaliza nedrept echipele. • Aliniere practică la finanțatori (perioadă de recuperare simplă/actualizată).	
		Propuneri pentru programul de facilitare a proiectelor de EE pentru HG 251/2024 Găuri/risc de ineficiență și abuz 1. Nu există praguri de cost-eficacitate (€/MWh economisit) obligatorii pe categorie de măsură → risc de proiecte scumpe cu economii modeste. 2. „Manualul operațional” decide aproape tot (plafonări, liste, proceduri), dar HG 251 nu impune transparență/consultare publică pe conținutul lui. 3. Achizițiile la nivel de asociație nu sunt standardizate → risc de aranjamente și supra-prețuri. 4. Monitorizarea doar 24 luni e scurtă pentru lucrări de anvelopă/încălzire (beneficii pe 20–30 ani) → risc de „economii pe hârtie”. 5. Nu există reguli „ordo măsurii”: întâi reducerea necesarului (anvelopă/equilibre hidraulice), apoi surse → risc de PV/HP supradimensionate. 6. Nu sunt prevăzute cote minime pentru proiecte în SACET ce aduc beneficii sistemice (echilibrare orizontală, PTC moderne, contorizare individuală).	Riscurile prezentate nu reflectă situația actuală. 1. Finanțarea proiectelor în cadrul programului FEERM are loc în baza prevederilor HG 251/2024 și a produselor de finanțare aprobate conform prevederile Statutului Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă aprobat prin HG 1060/2023. 2. Manualul operațional pentru fiecare produs de finanțare prevede modalitatea de identificare, selectare și finanțare a beneficiarilor și totodată reflectă procedurile internă care trebuie să le parcurgă CNED pentru aprobarea unui proiect de eficiență energetică în cadrul Programului de finanțare FEERM. Acesta este public pe pagina web a CNED și propunerile cu privire la acesta pot fi efectuate în mod continuu.

		7. Costuri administrative până la 10% fără condiționare de performanță → stimulente slabe pentru eficiență internă. 8. Lipsesc: matrice publică de punctaj, conflict-de-interese, listă neagră pentru fraude, deschiderea datelor la nivel de contract/linie de cost.	3. Proiectele de eficiență energetică implementate în cadrul Asociațiilor de Proprietari în Condominiu presupun parcurgerea mai multor etape conform prevederilor produsului de finanțare. Organizarea licitațiilor pentru selectarea agentului economic care să efectueze lucrările aferente proiectelor de eficiență energetică care au obținut aprobarea spre finanțare este efectuată de către CNED, astfel după cum este prevăzut de programul FEERM aprobat de Guvern. La moment Asociațiile de Proprietari în condominiu nu dispun de capacități necesare pentru organizarea achizițiilor publice în vederea selectării agentului economic care să execute lucrările aferente măsurilor de reabilitare energetică. 4. Monitorizarea post-implementare este prevăzută pe un termen de 24 luni, perioadă suficientă pentru monitorizarea economiilor de energie estimate la etapa de aprobare. Extinderea acestei perioade pentru
--	--	---	---

			monitorizare post-implementare nu este argumentată., pe motiv că IP CNED nu este responsabilă de lucrările de întreținere și exploatare a clădirilor renovate, acestea urmând a fi efectuate de Asociațiile de proprietari în Condominiu. 5. La finanțarea proiectelor se ține cont de principiul „<i>eficiența energetică înainte de toate</i>”. 6. conform prevederilor pct. 10 din Programul FEERM aprobat prin HG 251/2024 este menționat că „10. La elaborarea și aprobarea produselor de finanțare se ține cont de necesitatea promovării proiectelor în cadrul: [...] 3) asociațiilor cu blocuri locative și caselor individuale racordate la SACET;” 7. costurile de până la 10% pentru gestionarea, monitorizarea și controlul programelor și proiectelor de implementare a măsurilor în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor regenerabile de energie, sunt argumentate și sunt prevăzute de art. 11 alin.3) din Legea nr.
--	--	--	--

			139/2018 cu privire la eficiența energetică. Cu referire la indicatorii de performanță aceștia sunt stabiliți și aprobați în conformitate cu prevederile Statutului Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă aprobat prin HG 1060/2023. 8. evaluarea fezabilității proiectelor are loc în conformitate cu prevederile Programului FEERM, Produselor de finanțare, conform prevederilor Manualului Operațional, care sunt publice pe pagina CNED (www.cend.gov.md)
		Propuneri de modificare concrete și operative A. Țintire pe economii reale și stop proiecte ineficiente 1. Prag minim de cost-eficacitate: pentru fiecare categorie, aprobarea se face doar dacă costul nivelat al energiei economisite ($LCOE_{\text{saving}} \leq$ un plafon stabilit trimestrial (ex.: per m² anvelopă, per MWh economisit la încălzire, per kWp PV). Pragurile și metodologia se publică în anexe la manual (open-data + actualizare trimestrială după indici de preț). 2. Matrice de punctaj publică în HG (nu doar în manual): 40% €/MWh economisit (cu penalizare pentru depășirea plafoanelor),	Nu se acceptă. 1. Indicatori economici de proiect pentru categorii de măsuri de eficiență energetică și/sau valorificare a surselor de energie regenerabilă sunt stabiliți în cadrul produselor de finanțare aprobate de CNED. 2. Matrice de punctaj este stabilită doar pentru solicitanții de finanțare din cadrul Asociațiilor de proprietari în Condominiu

		• 20% volum absolut economii (MWh/an), • 15% prioritate vulnerabili/FRVE, • 15% integrare/pro-SACET, • 10% contribuție proprie/leverage (inclusiv EPC). 3. Regula „întâi eficiența, apoi generarea”: proiectele cu PV/HP sunt admise doar după atingerea unui nivel minim de îmbunătățire a anvelopei/echilibrării (ex.: U-valoare țintă/ΔH cu 20–30% față de bază) sau justificare economică robustă ($NPV > 0$ la rată socială; SPP/PPU în limite).	care doresc să beneficieze de audit energetic finanțat de către CNED. Pentru celelalte etape de aprobare a proiectelor de reabilitare energetică, evaluarea are loc în baza criteriilor din HG 251/2024 și produsul de finanțare aplicabil, aprobat de CNED. 3. La finanțarea proiectelor se ține cont de principiul „eficiența energetică înainte de toate” (a se vedea programul FEERM aprobat prin HG 251/2024).
		B. Anticorupție, transparență, verificare 4. Proceduri de achiziții standardizate pentru asociații: min. 3 oferte, anunț pe o platformă electronică unică, caiete-tip cu specificații minime, interdicție conflict-de-interese, declarații de integritate. Toate ofertele încărcate la dosar (open-data la adjudecare). 5. Deschidere de date contractuală: publicarea pe site (CSV/API) a listei proiectelor: beneficiar, adresă, descriere măsuri, indicatori ex-ante/ex-post, cost total, grant/alocație, furnizori, €/m² și €/MWh, fotografii „înainte/după”, fișe M&V. (HG 251 cere publicarea listei, dar nu cere granularitate/costuri unitare.) 6. Control aliator ex-post $\geq 15\%$ din proiecte/an + verificări documentare pentru 100%.	4. La moment Asociațiile de Proprietari în condominiu nu dispun de capacități necesare pentru organizarea achizițiilor publice în vederea selectării agentului economic care să execute lucrările aferente măsurilor de reabilitare energetică aprobate spre finanțare. Astfel, la moment IP CNED organizează procedurile de achiziție publică pentru selectarea agenților economici care vor executa lucrările de reabilitare energetică aprobate spre finanțare

		Introducere listă neagră (5 ani) pentru furnizori/auditori cu abateri grave; dobândă penalizatoare + interdicție 3 ani pentru beneficiari cu declarații false. 7. Separarea rolurilor: evaluatorii tehnico-economici sunt rotați și selectați aleator; comitetul de finanțare publică notele motivate (cu anonimizare).	pentru Asociațiile de proprietari în Condominiu, conform prevederilor legislației în vigoare. 5. Toate anunțurile cu privire la achizițiile publice sunt publicate corespunzător pe pagina web a CNED și portalul www.achiziti.md; 6. Verificarea calității auditurilor energetice are loc în baza prevederilor HG 676/2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la auditorii energetici și auditul energetic conform căruia CNED Centrul urmărește verificarea a cel puțin 5% din totalul auditurilor energetice efectuate anual pentru fiecare categorie de calificare. 7. Evaluarea Proiectelor depuse în cadrul produselor de finanțare lansate de CNED are loc în mai multe etape în baza prevederilor Manualelor Operaționale aferente acestor produse de finanțare, în cadrul căruia sunt prezentate rolurile în aprobarea proiectelor pentru fiecare etapă.
		C. M&V solid (măsurabil, verificabil)	Nu se acceptă. Majorarea perioadei de monitorizare post implementare

		8. M&V pe bază de plan obligatoriu (ex-ante): metrologie, surse de date, opțiune metodologică (IPMVP/echivalent național), factori de ajustare meteo/ocupare. 9. Durata monitorizării: - o 36 luni pentru anvelopă/încălzire centralizată, - o 24 luni pentru măsuri simple (iluminat/automatizări), - o 60 luni pentru proiecte complexe (pachete mixte, HP+anvelopă). (HG 251 prevede azi 24 luni indiferent de tipul măsurii.) 10. Senzori și contorizare: pentru proiectele > X MDL, contorizare dedicată (de ex. căldură/electric) + telemetrie minimă pentru verificare automată.	pe o perioadă mai mare de 24 luni cât este la moment, nu este argumentată, pe motiv ca aceasta presupune costuri administrative și de personal care depășește capacitățile existente ale IP CNED. Experiența de până la moment cu proiectele de eficiență energetică în sectorul public, care sunt monitorizate post implementare pe parcursul a 24 luni, a demonstrat că această perioadă este suficientă pentru monitorizarea economiilor de energie planificate a fi obținute la etapa aprobării proiectului.
		D. SACET și interesul public 11. Prioritate pentru blocurile racordate SACET cu condiții tehnice: modernizare PTC, echilibrare pe orizontală, contorizare individuală, ventile termostactice, izolații coloane/subsol. Alocare minimă: $\geq 50\%$ din bugetul anual (HG 251 doar „urmărește” 50% din stimulente spre SACET; o facem cerință, nu doar indicator). 12. Interdicții clare: rămâne interdicția finanțării deconectărilor; adăugăm interdicția finanțării echipamentelor individuale care cresc sarcina de vârf a SACET sau afectează echilibrul hidraulic fără aviz operator.	Nu se acceptă. 11.Conform prevederilor pct. 10 din Programul FEERM aprobat prin HG 251/2024 este menționat că „10. La elaborarea și aprobarea produselor de finanțare se ține cont de necesitatea promovării proiectelor în cadrul: [...] 3) asociațiilor cu blocuri locative și caselor individuale racordate la SACET;” 12.Conform prevederilor pct. 12 din Programul FEERM este menționat că proiectele care

			promovează măsuri privind deconectarea de la SACET sau instalarea sistemelor individuale de producere a energiei termice în raza de acțiune a SACET nu sunt eligibile pentru finanțare sau cofinanțare.
		E. Birocrație redusă, reguli previzibile 13. „Ghișeu unic digital” (cont online) cu listă minim de acte, validări automate (restanțe buget/stat, datorii utilități, registru asociații), status în timp real. 14. Manualul operațional prin consultare publică (min. 15 zile) + arhivă versiuni + notă de răspuns la comentarii; modificările majore intră în vigoare la 30 zile după publicare, nu retroactiv.	Nu se acceptă. 13. La moment IP CNED oferă suport consultativ și informațional prin publicarea informațiilor pe pagina web a acesteia. Crearea unui ghișeu unic digital este realizată la moment doar pentru produsul de finanțare „Casa verde”, care urmează a fi extins și pentru alte produse de finanțare pe măsura ce vor fi identificate mijloacele financiare necesare și dezvoltate capacitățile corespunzătoare atât pentru IP CNED cât și pentru potențialii aplicanți la produsele de finanțare disponibile ale IP CNED. 14. Manualele operaționale sunt elaborate și aprobate de CNED pentru fiecare produs de finanțare. Acestea pot fi găsite pe pagina web a IP CNED, iar

			propunerile de ajustare/completare, modificare a acestora pot fi expediate în adresa IP CNED, care le analizează și le ia în considerare, după caz, în funcție de argumentele prezentate.
		F. Finanțe și costuri administrative 15. Cap administrativ degresiv: plafon 7% în 2025, 6% în 2026; bonus/malus anual pentru CNED: -1 pp dacă <80% din țintele de economii, +1 pp dacă >110% (dar fără a depăși 7%). (HG 251 are 10% fix.) 16. Plafoane unitare publice pe tip de lucrare (anvelopă, tâmplărie, PTC, HP, PV), actualizate trimestrial; proiectele peste plafon necesită justificare independentă. 17. Leverage: +10 p în punctaj pentru EPC/credit bancar (art. 30 permite EPC; adăugăm stimulent explicit).	Nu se acceptă. 15. costurile de până la 10% pentru gestionarea, monitorizarea și controlul programelor și proiectelor de implementare a măsurilor în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor regenerabile de energie, sunt argumentate și sunt prevăzute de art. 11 alin.3) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică. Cu referire la indicatorii de performanță aceștia sunt stabiliți și aprobați în conformitate cu prevederile Statutului Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă aprobat prin HG 1060/2023. 16. Plafoane specifice de finanțare a măsurilor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie la moment există doar pentru

			produsul de finanțare „Casa verde”. Pentru celelalte produse de finanțare existente la moment acestea nu sunt necesare pe motiv că organizarea achizițiilor publice pentru selectarea agenților economici care să execute lucrările de reabilitare energetică pentru APC și proprietarii de case individuale cu grad de vulnerabilitate energetică extremă are loc de către IP CNED. 17. Implementarea măsurilor de eficiență energetică în baza Contractelor de performanță energetică pentru sectorul rezidențial urmează a fi analizată la o etapă ulterioară, după pilotarea acestui model pe clădirile din sectorul public, ajustarea cadrului normativ și crearea premiselor pentru dezvoltarea pieței pentru astfel de servicii.
		Schiță de articole de modificare 1. La pct. 24 se introduce alin. (1¹): „Aprobarea finanțării este condiționată de respectarea pragurilor de cost-eficacitate pe	Nu se acceptă. A se vedea explicațiile de mai sus.

		categorie de măsură, publicate trimestrial în anexa la manualul operațional (€/MWh economisit și, după caz, €/m² sau €/kWp).” 2. După pct. 26 se introduce pct. 26¹: „Selecția se face pe baza unei matrice publice de punctaj... (ponderile de mai sus).” 3. La pct. 12 se adaugă lit. 2¹: „Nu sunt eligibile proiectele de generare (PV/HP) care nu ating pragurile minime de reducere a necesarului termic/consumului prin măsuri de eficiență.” 4. La pct. 36: se înlocuiește cu „24–60 luni, conform tipului de măsură, stabilit în manualul operațional; minim 36 luni pentru măsuri de anvelopă/încălzire centralizată.” 5. La pct. 43: „Plafonul cheltuielilor administrative... până la 7% în anul curent; Ministerul Energiei stabilește anual ținte și mecanism bonus/malus.” 6. La pct. 38: completare: „Se publică deschis, pe proiect și linie de cost, toate datele relevante (descrise mai sus), în format deschis (CSV/API).” 7. La pct. 47–52: introducere proceduri anticorupție (achiziții standardizate, COI, rotire evaluatori, control ex-post ≥15%, listă neagră, sancțiuni). 8. La pct. 10–11: întărirea priorităților pentru SACET și cerințe tehnice minime (PTC modern, echilibrare, contorizare individuală). 9. La pct. 25: „Manualul operațional și ghidul de aplicare se supun consultării publice min. 15 zile; răspunsul la comentarii este public.”	
		Propuneri de modificare a HG 829/2024	Nu se acceptă. Elaborarea unui program multianual de audit energetic va

		I. Dispozițiile Hotărârii 1. După punctul 3 se introduce un nou punct 3¹, cu următorul cuprins: „3¹. Întreprinderile mari care dețin două sau mai multe obiecte (unități operaționale distincte – fabrici, secții, magazine, depozite, sedii) elaborează, în termen de 60 de zile de la notificarea IP CNED, un Program multianual de audit energetic (PMAE) pe o durată de 3–4 ani, care indică obiectele și/sau compartimentele ce urmează a fi auditate anual, ordinea de prioritate, perioadele propuse de colectare a datelor și ponderile de consum vizate. PMAE se avizează de IP CNED în termen de 20 de zile lucrătoare; avizul poate cuprinde recomandări de ajustare a priorităților și calendarului.”	reprezenta o povara financiară și administrativă pe întreprinderile mari. Totodată, coordonarea Programului multianual de audit energetic va reprezenta o atribuție nouă pentru IP CNED, care implică cheltuieli adiționale, care la moment nu sunt prevăzute. Este de menționat că obligativitatea elaborării auditului energetic de către întreprinderile mari odată la 4 ani este prevăzută de Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, care transpune Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 315 din 14 noiembrie 2012, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, în varianta
--	--	---	---

			adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.
		2. După punctul 3¹ se introduce punctul 3²: „3². Respectarea obligațiilor prevăzute la pct. 3 se evaluează prin raportare la PMAE avizat, astfel încât, în fiecare an, întreprinderea să prezinte cel puțin rapoartele aferente obiectelor/compartimentelor înscrise în PMAE pentru anul respectiv și, la finalul ciclului de 4 ani, un raport consolidat privind întreaga întreprindere.”	Conform art. 30 alin 14) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică este menționat că: „(14) Întreprinderile mari care nu intră sub incidența Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii vor efectua primul audit energetic în termen de 1 an de la recepționarea notificării prevăzute la art. 19 alin.(1) din prezenta lege, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari, aprobat de Guvern, și, ulterior, vor efectua audituri energetice cel puțin o dată la fiecare 4 ani de la data efectuării ultimului audit energetic.” Astfel, legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică nu prevede elaborarea unui Program multianual de audit energetic, care să prevadă că elaborarea auditului energetic în cazul

			întreprinderilor mari să fie efectuat pe parcursul a mai multor ani, în funcție de procesele și obiectivele aferente întreprinderilor care au o astfel de obligativitate.
		3. După punctul 3² se introduce punctul 3³: „3 ³ . În cazuri motivate de sezonalitatea activității (de ex. încălzire/răcire sezonieră, campanii agricole, vârfuri logistice) sau de indisponibilitatea datelor reprezentative, IP CNED poate prelungi termenele din PMAE pentru obiectele/compartimentele afectate, până la următorul sezon reprezentativ, dar nu mai mult de 6 luni per obiect/compartiment.”	Conform art. 30 alin 14) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică prevede expres termenul în care întreprinderile mari au obligația de a efectua auditul energetic. Prin urmare, IP CNED nu poate prelungi termenul prevăzut de Lege.
		II. Modificări/Completări în Regulament 1. La capitolul „Dispoziții generale”, după definiții, se introduc două definiții noi: ➤ „obiect – unitate operațională distinctă a întreprinderii (fabrică, secție, magazin, depozit, sediu administrativ, parc auto localizat etc.) cu contabilitate energetică identificabilă; ➤ „compartiment” – domeniu funcțional al consumului de energie al întreprinderii: clădiri, procese tehnologice sau transport (inclusiv logistică internă), auditat distinct ori combinat.” ➤ „perioada de recuperare simplă (PRS)” – numărul de ani în care economiile anuale nete acoperă investiția inițială, fără actualizare;	Nu se acceptă. Definițiile propuse nu se acceptă, pe motiv că acestea nu se utilizează în textul Regulamentului cu privire la efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari.

		➤ „perioada de recuperare actualizată (PRA)” – numărul de ani în care economiile nete, ținând cont de valoarea timpului (o rată de actualizare stabilită prin ordin director CNED), acoperă investiția inițială.	
		2. Se introduce un nou capitol „Perimetru și programare multianuală” (numerotarea finală se va armoniza), cu următorul cuprins: X.1. Auditul energetic se proiectează pe baza principiului materialității și a oportunității economice: auditorul energetic, împreună cu întreprinderea, selectează compartimentul/compartimentele (clădiri, procese, transport) și obiectele cu cel mai mare potențial de economii și perioadă scurtă de recuperare a investiției, în baza unei analize preliminare (pre-audit) realizate în termen de 30 de zile de la notificarea IP CNED. X.2. PMAE stabilește acoperirea cumulată a auditului, astfel încât, pe durata unui ciclu de 4 ani, auditurile să acopere cel puțin 80% din consumul final anual al întreprinderii sau să includă cel puțin două compartimente majore care, împreună, depășesc 80% din consumul final anual. X.3. În fiecare an, raportarea cuprinde rapoartele de audit pe obiect/compartiment prevăzute în PMAE + un rezumat anual cu situația întreprinderii (măsuri propuse, perioada de recuperare investiție, economii ex-ante/ex-post, stadiu implementare). La finalul ciclului, întreprinderea prezintă un raport consolidat la nivel de întreprindere, care integrează rezultatele multianuale. X.4. CNED avizează PMAE și poate solicita ajustări pentru a asigura acoperirea minimă, comparabilitatea datelor și relevanța	Nu se acceptă. A se vedea argumentele de mai sus.

		sezonieră a măsurătorilor. Modificările ulterioare ale PMAE se notifică CNED cu cel puțin 15 zile înainte de perioada afectată. X.5. Nerespectarea PMAE fără motive justificate atrage măsuri de conformare potrivit legii; respectarea PMAE echivalează cu respectarea obligației de prezentare a raportului anual aferent perioadei. X.6. Auditorii aplică standardele SM EN 16247 (părțile 1–5, după caz) și cerințele de conținut din Regulament; pentru transport, se aplică SM EN 16247-4 și se acceptă audit etapizat per parc/locăție, cu consolidare anuală. X.7. Pentru întreprinderile cu ≥ 5 obiecte, PMAE prevede o acoperire minimă anuală de 20–30% din consumul total (prin obiectele selectate) și, cu prioritate, obiectele/compartimentele cu $\text{TRS} \leq 4$ ani sau contribuție $>15\%$ la consumul total. X.8. Sezonalitatea: activitățile de colectare a datelor pentru clădiri/CET/CT și procese dependente de temperatură se programează în sezoane reprezentative; dacă notificarea survine în afara sezonului, termenele din PMAE se decalează corespunzător, conform pct. 3³ din Hotărâre.	
		4. La capitolul „Raportare și monitorizare” se introduce un punct nou: Y.1. IP CNED publică anual o notă de planificare privind volumul estimat de audite și capacitatea pieței (număr de auditori activi/disponibili), corelând calendarul notificărilor cu capacitatea existentă; întreprinderile pot solicita eşalonare motivat în PMAE pentru a evita aglomerări nerealiste.	Nu se acceptă. Termenul în care întreprinderile mari trebuie să asigure elaborarea auditurilor energetice este prevăzut de legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică. Auditorii energetici calificați care pot elabora aceste rapoarte sunt incluși în Registrul auditorilor energetici, care este disponibil pe

		III. Ajustări punctuale (armonizare termene) ➤ Termenul de 12 luni pentru prezentarea primului raport curge de la data notificării IP CNED, dar se consideră îndeplinit dacă, în 12 luni, întreprinderea a livrat rapoartele aferente anului 1 din PMAE și rezumatul anual; raportul consolidat se depune la închiderea ciclului de 4 ani. ➤ O întârziere cauzată de sezonabilitate sau de accesul la date se justifică în PMAE și se recuperează în următorul an prin acoperire suplimentară (ex.: +10% consum acoperit).	pagina web a CNED (www.cned.gov.md). În cazul în care întreprinderile mari nu vor prezenta Rapoartele de audit energetic în termenele prevăzute de lege, acestea urmează să poarte răspundere prin aplicarea sancțiunilor financiare prevăzute de art. 28, alin.3) și 4) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.
		IV. De ce e legal și funcțional (nota de fundamentare – pe scurt) ➤ Proportionalitate și materialitate: obligația de audit rămâne, dar se permite focalizarea acolo unde economiile și perioadele de recuperare investiție sunt minime, evitând costuri nejustificate pe segmente cu impact redus. ➤ Conformitate cu ciclul de 4 ani: se păstrează periodicitatea, dar se permite etapizarea pentru întreprinderile cu multe obiecte, cu raport consolidat la final. ➤ Capacitate de piață: introducerea PMAE și a planificării publice de către CNED evită „vârfurile” imposibile (ex. „45 companii într-un an în 2025”), oferind continuitate și predictibilitate. ➤ Sezonabilitate: datele devin comparabile și reprezentative, reducând riscul de măsuri greșite și de contestări.	Nu se acceptă. A se vedea argumentările de mai sus.

		Solicitări finale 1. Integrarea amendamentelor de mai sus în textul proiectului de HG/Regulament și în manualele operaționale aferente. 2. Organizarea unei ședințe tehnice cu IP CNED, Ministerul Energiei și părțile interesate, pentru parcurgerea propunerilor punct cu punct. 3. Publicarea unei note de răspuns la comentarii (traseu decizional), cu indicarea propunerilor acceptate, parțial acceptate și respinse, împreună cu motivarea. Vă mulțumim pentru oportunitatea de a contribui la un cadru mai eficient, mai curat administrativ și mai orientat către rezultate reale pentru cetățeni și economie.	Se acceptă. Propunerile prezentate la proiectul de Hotărâre de Guvern privind modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică), nr. unic 677/MEn/2025 au fost analizate, iar argumentările corespunzătoare sunt prezentate în sinteză. În data de 09.09.2025 a fost organizată o ședință cu reprezentanții MEn, IP CNED și autorul avizului în cadrul căreia au fost discutate propunerile efectuate asupra proiectului de Hotărâre de Guvern, cu prezentarea argumentărilor corespunzătoare.
RED Nord SA	STER-09/2142 din 22.09.2025	Prin prezenta, administrația S.A. „RED-Nord” Vă aduce la cunoștință că a analizat adresarea DVS. Nr. 03-2396 din 09.09.2025 referitor la examinarea proiectului de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) (număr unic 677/MEn/2025). Vă comunicăm că administrația Societății nu are propuneri sau recomandări pe marginea proiectului de Hotărâre menționat.	Se ia act de informare.

Expertize			
Ministerul Justiției	nr. 04/2-9229 din 22.09.2025	Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică), număr unic 677/ME n/2025, comunicăm următoarele. Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit expunerii de motive în nota de fundamentare, proiectul de act normativ a fost elaborat ca rezultat al modificărilor efectuate în <i>Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică)</i>. Pentru a aduce actele normative ale Guvernului în concordanță cu modificările efectuate în <i>Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică</i>, în cazul proiectului de hotărâre sunt prezentate amendamente la următoarele Hotărâri de Guvern: <i>Hotărârea Guvernului nr. 676/2020 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la auditorii energetici și auditul energetic; Hotărârea Guvernului nr. 1064/2023 cu privire la aprobarea Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026 (Programul SOEE); Hotărârea Guvernului nr. 1068/2023 cu privire la aprobarea Metodologiei pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate; Hotărârea Guvernului nr. 251/2024 cu privire la aprobarea Programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”;</i> <i>Hotărârea Guvernului nr. 829/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari.</i>	Se ia act de informare.

		Autorul proiectului susține că, modificările propuse vor avea un impact pozitiv asupra întregii populații a Republicii Moldova, prin continuarea efortului Guvernului în vederea facilitării proceselor de implementare a proiectelor de eficiență energetică, care vor contribui la reducerea vulnerabilității energetice a cetățenilor. Raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul care a impus intervenția normativă și obiectivele propuse. Obiecții de ordin conceptual nu avem de formulat.	
		Pe plan redacțional în raport cu normele de tehnică legislativă și a cerințelor de calitate a actului normativ semnalăm că, proiectul actului normativ nu respectă cerințele de calitate și principiul coerenței, consecutivității și predictibilității normelor juridice. Sub aspectul stilului de redactare, menționăm că textul normativ are un mod deficitar de redactare la redarea procedeele tehnice de modificare a actului normativ. Prin urmare, semnalăm necesitatea revizuirii substanțiale a proiectului prin prisma normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea proiectelor actelor normative prevăzute de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. În context, facem următoarele obiecții și propuneri. La pct. 1 (Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 676/2020): La sursa publicării, după sintagma „Monitorul Oficial al Republicii Moldova” se va indica anul publicării, în cazul dat prin completarea cu textul „, 2020,” (observație valabilă și pentru pct. 2-5).	Se acceptă.

		La indicarea actului normativ care se modifică se va indica inclusiv expresia „cu modificările ulterioare”. Obiecția dată este valabilă inclusiv pentru situația similară de la pct. 4 din proiect.	Se acceptă.
		La sbp. 1.1, pentru asigurarea unui stil juridic normativ, recomandăm utilizarea formulei „pe tot parcursul textului, cuvintele „societate comercială”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „persoană juridică”, la forma gramaticală corespunzătoare;”.	Se acceptă.
		La sbp. 1.2 se va reformula redacțional norma propusă „punctul 3 se completează cu noțiunea „grup de clădiri” cu următorul cuprins:”.	Se acceptă.
		La sbp. 1.3, pentru îmbunătățirea calității redacționale a actului normativ, propunem expunerea punctului 6 din Regulament într-o nouă redacție. Propunerea este valabilă și pentru subpunctele 1.5, 3.2.1, 3.5.2 din proiect.	Se acceptă parțial. Modificările expuse la punctele 3.2.1. și cele de la 3.5.2 nu se acceptă pe motiv ca acestea vizează modificarea pct. 8 și a pct. 10 din Metodologia pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1068/2023. Prin proiectul de Hotărâre de Guvern sunt propuse modificări ce vizează doar unele texte din punctele respective, care sunt mult mai mici ca și conținut, comparativ cu înglobarea în cadrul proiectului a întregului text prevăzut în cadrul acestor puncte.

		La sbp. 1.4 soluția propusă la pct. 7(dețin studii superioare de profil energetic și/sau tehnic absolvite cu o vechime mai mare de cinci ani de la data solicitării calificării) prezintă o neclaritate a normei și poate genera eventual probleme la aplicare. În scopul redării unei clarități, se recomandă reformulare integrală a textului pct. 7 sbp. 2) din Regulament.	Se acceptă.
		La sbp. 1.6, pentru respectarea exigențelor de redactare, se va exclude sintagma „la sfârșit” ca fiind excedentă. La fel, se vor redacta și subpunctele 4.2.4.2, 4.2.6, 4.2.12, în care se menționează locul intervențiilor „după sintagma”, „la final”.	Se acceptă.
		La pct. 2 (<i>Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1064/2023</i>): La sbp. 2.1, 2.1.1 și 2.1.2, pentru o exprimare adecvată, propunem redarea intenției de modificare a textului Programului utilizând formula „pe tot parcursul textului, cuvintele „...””, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „....”, la forma gramaticală corespunzătoare;”. Reiterăm observația dată pentru toate situațiile similare din proiect.	Se acceptă.
		La sbp. 2.2.1, semnalăm că, pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a subpunctului 3) al pct. 5, se va utiliza sintagma „se abrogă ” și nu cuvintele „se exclude”. Sintagma „se exclude” se utilizează doar în cazul excluderii unor cuvinte, sintagme, propoziții.	Se acceptă.
		La sbp. 2.3, pentru claritatea și predictibilitatea normei, sugerăm reformularea redacțională a normei propuse la punctul 14. Totodată, atenționăm că, trimiterile la un proiect de act normativ	Se acceptă.

		sunt inacceptabile. Or, actul normativ produce efecte juridice din momentul intrării în vigoare. Prin urmare, trimiterile la normele Strategiei sectoriale pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung pentru perioada 2025-2050, pot avea loc doar după intrarea în vigoare a acestui act normativ sau concomitent cu aprobarea proiectului respectiv.	
		Complimentar, semnalăm necesitatea reformulării punctului 14 în conformitate cu cerințele tehnicii legislative. Astfel, se va ține cont de faptul că, punctul ca element structural al actului normativ are caracter unitar și conține una sau mai multe norme cu raport direct între ele și subordonate uneia și aceleiași idei. Prin urmare, se va evita formularea mai multor ipoteze juridice într-un singur punct.	Se acceptă.
		La sbp. 2.8, ce modifică pct. 25, substituirea textului „secțiunea a 5-a” se va indica înainte de substituirea textului „volum distribuit, furnizat și/sau comercializat”.	Se acceptă.
		Subpunctele 2.9 și 2.10 se vor comasa într-un singur subpunct, deoarece vizează expunerea în redacție nouă a două elemente structurale ordonate consecutiv.	Se acceptă.
		La sbp. 2.12, ce vizează modificarea anexei nr. 1, atenționăm că aceasta anexă este constituită din 3 tabele, propuse în redacție nouă la subpunctele 2.12.1-2.12.3. Astfel, anexa nr. 1 urmează a fi expusă integral în redacție nouă.	Se acceptă.
		La sbp. 2.13, ce vizează modificarea anexei nr. 2, pornind de la cele propuse la pct. 1 sbp. 3), întru respectarea rigorilor de tehnică legislativă, se recomandă expunerea subpunctului 3) în redacție nouă și completarea pct. 1 cu subpunctul 3 ¹).	Se acceptă.

		La sbp. 2.14, prin care se modifică anexa nr. 3, la expunerea acesteia în redacție nouă se va indica inclusiv parafa de aprobare și denumirea ei.	Se acceptă.
		La sbp. 2.15.1 textul „subpunctul 1” se va substitui cu textul „subpunctul 1)”, conform numerotării subpunctelor din anexa nr. 4.	Se acceptă.
		La sbp. 2.16.1, pentru asigurarea unui stil juridic normativ, recomandăm utilizarea formulei „pe tot parcursul textului anexei, textul „volum distribuit, furnizat și/sau comercializat” se substituie cu cuvintele „volum distribuit sau importat””.	Se acceptă.
		La sbp. 2.16.2, pentru precizia normativă, se va indica locul intervenției de modificare „după primul enunț se completează cu un enunț cu următorul cuprins:”.	Se acceptă.
		La pct. 3 (<i>Metodologia pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1068/2023</i>): Pornind de la cele propuse la sbp. 3.2.5, subpunctul 4) urmează a fi abrogat (observație valabilă și pentru sbp. 3.3.2, 3.5.2.3).	Se acceptă.
		La sbp. 3.5 dispoziția de modificare se va expune în felul următor: „3.5. la punctul 10:”, iar la sbp. 3.5.1 urmează a se indica modificarea doar a părții introductive de la punctul 10 fără numerotarea „3.5.1.”.	Se acceptă.
		La pct. 4 (<i>Hotărârea Guvernului nr. 251/2024 cu privire la aprobarea Programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova</i>):	Se acceptă.

		Pentru o exprimare adecvată a modificărilor propuse în textul hotărârii și a Programului, nu este necesar de a indica repetat același act normativ, or, Programul de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova este parte componentă a Hotărârea Guvernului nr. 251/2024. În context recomandăm utilizarea următoarei formule: „4. Hotărârea Guvernului nr. 251/2024 cu privire la aprobarea Programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 184-187, art. 361), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 4.1. punctul 2 subpunctul 2) din hotărâre va avea următorul cuprins: [...]; 4.2. în Program: [...]”. Propunerea de mai sus este valabilă și pentru sbp. 5.3 din proiect.	
		La sbp. 4.2.2.1, pentru asigurarea unui stil juridic normativ, sintagma „se expune în următoarea redacție” se va înlocui cu sintagma „va avea următorul cuprins”.	Se acceptă.
		La sbp. 4.2.2.2 dispoziția de modificare se va completa cu cuvintele „cu următorul cuprins”.	Se acceptă.
		Conținutul sbp. 4.2.2.3 se va plasa în debutul sbp. 4.2.2, deoarece vizează noțiunea de „beneficiar”, indicată înainte de noțiunea „contribuția beneficiarului”.	Se acceptă.

		La sbp. 4.2.3, pentru precizie normativă, sugerăm revizuirea normelor unde se preconizează intervenția normativă, prin completarea dispoziției de modificare cu textul „subpunctul 3)”. 	Se acceptă.
		La sbp. 4.2.3.1 cuvintele „paragraful al doilea” se vor substitui cu cuvintele „liniuța a doua”, iar cuvintele „mai departe după text” se vor exclude.	Se acceptă.
		La sbp. 4.2.3.2, în textul propus pentru lit. c) se va redacta actul normativ la care se face trimitere (Codul funciar nr. 22/2024).	Se acceptă.
		La sbp. 4.2.4.2 textul „subpunctul 4” se va substitui cu textul „subpunctul 4)” (observație valabilă și pentru redacția propusă a sbp. 6) la sbp. 4.2.4.3, la sbp. 4.2.5, la sbp. 4.2.6 pentru subpunctul 1)).	Se acceptă.
		La sbp. 4.2.12, completarea propusă la pct. 40 nu se integrează armonios în context. În plus, vine în dezacord cu dispoziția pct. 40, potrivit căreia „Perioada de implementare a Programului FEERM este corelată cu durata implementării schemei de obligații în domeniul eficienței energetice prin intermediul Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1064/2023.”.	Nu se acceptă. Conform prevederilor Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026, contribuțiile părților obligate pentru trimestrul IV 2026 urmează a fi transferate până în ziua a 45-a de la încheierea acestuia, respectiv, acestea vor fi disponibile pentru utilizare începând cu mijlocul lunii februarie 2027. Prin urmare este necesară extinderea perioadei de

			implementare a Programului FEERM până la sfârșitul anului 2027 astfel încât să fie oferită o perioadă de timp suficientă pentru valorificarea integrală a mijloacelor financiare transferate în cadrul schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, în conformitate cu prevederile Programului de finanțare FEERM.
		La pct. 5 (<i>Hotărârea Guvernului nr. 829/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari</i>): La sbp. 5.1 precizăm că, în conformitate cu normele de tehnică legislativă referitoare la condițiile generale de abrogare (art. 67 alin. (7) din <i>Legea nr. 100/2007</i>), dispozițiile normative care au avut aplicare temporară și au termenul de aplicare depășit nu se abrogă.	Se acceptă.
		La sbp. 5.3.1 și 5.3.2, pentru unitatea de redactare, modificarea punctelor 25 și 26 din Regulament se vor reda într-un singur subpunct, utilizând formula: „5.3.1. punctele 25 și 26 vor avea următorul cuprins:”, în continuare conform textului propus de autorul proiectului.	Se acceptă.
		Totodată, norma de la pct. 25 se va revedea în partea ce ține de implementarea sistemului respectiv „până la intrarea în vigoare a prezentului Regulament sau în termen de până la un an din data recepționării notificării prevăzute la art. 19 alin. (1) din <i>Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică</i> ”, întrucât nu sunt	Se acceptă. Modificarea propusă la pct. 25 din Regulament a fost exclusă.

		corecte din punct de vedere al rigorilor de elaborare a actelor normative. Intrarea în vigoare a actului normativ, precum și aplicabilitatea lui, sunt prevăzute nemijlocit în textul acestuia, dar nu în anexele lui. În context, astfel de reglementări urmează a fi incluse în textul hotărârii Guvernului, dar nu în Regulament.	
		Cu titlu de remarcă generală, semnalăm că, în conformitate cu uzanțele de tehnică legislativă, cuvântul „sintagma” se utilizează cu referire la un grup de două sau mai multe cuvinte între care există raporturi de subordonare, cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare, se utilizează termenii „cuvântul”/„cuvintele”, după caz, termenii „cifra”/„cifrele”.	Se ia act de informare.
		Complementar, la definitivarea proiectului, numerotarea elementelor structurale urmează a fi revizuită în conformitate cu prevederile art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017.	Se acceptă.
Centrul Național Anticorupție	Raport de expertiză anticorupție nr. EHG25/10884 din 23.09.2025	Concluzia expertizei: În nota de fundamentare se menționează că: „Proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică) a fost elaborat ca rezultat al modificărilor efectuate asupra Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică prin Legea nr. 111/2025 pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică). Aprobarea proiectului de Hotărâre are drept obiectiv de bază alinierea cadrului normativ secundar în domeniul eficienței	Se ia act de informare.

		energetice la prevederile legii nr. 111/2025 pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică)”. La fel, în notă sunt descrise informații detaliate cu privire la impactul financiar și argumentarea costurilor estimative. În final, menționăm că în redacția propusă, proiectul nu conține factori și riscuri de corupție.	
--	--	--	--

Ministrul energiei

/semnat electronic/

Dorin JUNGHIETU